

**TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN
KHOA LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ**

**TÓM TẮT KỶ YẾU
HỘI THẢO KHOA HỌC QUỐC GIA**

**NGHIÊN CỨU VÀ GIẢNG DẠY CÁC MÔN
LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ TRONG BỐI CẢNH HIỆN NAY**

**NHÀ XUẤT BẢN LAO ĐỘNG XÃ HỘI
HÀ NỘI, 10/2019**

BAN CHỈ ĐẠO:

TT	Họ và tên	Chức vụ/ Đơn vị	Nhiệm vụ
1.	PGS.TS. Phạm Hồng Chương	Hiệu Trưởng	Trưởng ban
2.	PGS.TS. Trần Thị Vân Hoa	Phó Hiệu Trưởng	Phó trưởng ban
3.	PGS.TS. Bùi Đức Thọ	Phó Hiệu Trưởng	Phó trưởng ban
4.	TS. Trịnh Mai Vân	Phó trưởng phòng QLKH	Ủy viên

BAN BIÊN TẬP KỸ YẾU:

TT	Họ và tên	Chức vụ/ Đơn vị	Nhiệm vụ
1	PGS.TS. Nguyễn Thanh Hiếu	Trưởng khoa LLCT	Trưởng ban
2.	TS. Mai Lan Hương	Phó khoa LLCT	Phó trưởng ban
3	TS. Nguyễn Thị Hào	Trưởng BM NLCB CNML	Ủy viên
4	TS. Nguyễn Thị Hoàn	Trưởng BM ĐLCM ĐCS VN	Ủy viên
5	TS. Nguyễn Hồng Sơn	Trưởng BM TT HCM	Ủy viên
6	PGS. TS. Trần Thị Thu Hoài	Phó BM ĐLCM ĐCS VN	Ủy viên
7	TS. Nguyễn Bích Thủy	Phó trưởng BM TTHCM	Ủy viên
8	PGS. TS. Trần Việt Tiến	Bộ môn NLCNMLN	Ủy viên
9	PGS. TS. Tô Đức Hạnh	Bộ môn NLCNMLN	Ủy viên
10	PGS. TS. Đào Phương Liên	Bộ môn NLCNMLN	Ủy viên
11	TS. Phạm Văn Sinh	Bộ môn NLCNMLN	Ủy viên
12	TS. Lê Ngọc Thông	Bộ môn NLCNMLN	Ủy viên
13	TS. Nguyễn Hữu Công	BM ĐLCM ĐCS VN	Ủy viên
14	TS. Nguyễn Quang Trung	Bộ môn TTHCM	Ủy viên
15	TS. Nghiêm Châu Giang	Bộ môn NLCNMLN	Ủy viên
16	TS. Lê Thị Hoa	Bộ môn TTHCM	Ủy viên
17	TS. Nguyễn Văn Hậu	Phó trưởng BM NLCNMLN	Ủy viên
18	TS. Nguyễn Chí Thiện	Bộ môn TTHCM	Ủy viên

BAN THƯ KÝ:

TT	Họ và tên	Chức vụ/ Đơn vị	Nhiệm vụ
1	ThS. Nguyễn Thị Lê Thu	Bộ môn NLCNMLN	Trưởng ban
2.	ThS. Nguyễn Văn Thuận	Bộ môn NLCNMLN	Phó trưởng ban
3	ThS. Nguyễn Thị Thắm	BM ĐLCM ĐCS VN	Ủy viên
4	ThS. Nguyễn Thùy Linh	Bộ môn TTHCM	Ủy viên

**ĐỀ DẪN HỘI THẢO KHOA HỌC CẤP QUỐC GIA
"NGHIÊN CỨU VÀ GIẢNG DẠY CÁC MÔN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ
TRONG BỐI CẢNH HIỆN NAY"**

*PGS.TS. Phạm Hồng Chương
Hiệu Trưởng Trường Đại học Kinh tế quốc dân*

Kính thưa các quý vị đại biểu!

Kính thưa các nhà khoa học, các giảng viên !

Thực hiện Kết luận số 94-KL/TW ngày 28/3/2014 của Ban Bí thư về việc tiếp tục đổi mới việc học tập lý luận chính trị trong hệ thống giáo dục quốc dân và CV số 3056-BGDĐT-GDĐH ngày 19/7/2019 hướng dẫn thực hiện chương trình, giáo trình các môn Lý luận chính trị; chương trình, giáo trình mới các môn Lý luận chính trị đã được áp dụng cho các khóa đào tạo trình độ Đại học tuyển sinh từ năm học 2019-2020.

Hòa chung với không khí kỷ niệm 112 năm Cách mạng Tháng Mười Nga của những người cộng sản trên toàn thế giới; hòa cùng không khí tung bừng, phấn khởi của hàng triệu thầy giáo, cô giáo, của lớp lớp các thế hệ học sinh, sinh viên và cán bộ công tác trong ngành giáo dục hướng tới kỷ niệm 37 năm ngày Nhà giáo Việt Nam; nhằm tăng cường giao lưu, trao đổi, chia sẻ kinh nghiệm nghiên cứu, giảng dạy của các nhà quản lý, các nhà khoa học, các giảng viên Lý luận chính trị ở các Trường Đại học trong triển khai giảng dạy chương trình, giáo trình mới các môn Lý luận chính trị trong bối cảnh hội nhập quốc tế và cách mạng công nghiệp 4.0; Trường Đại học Kinh tế quốc dân tổ chức Hội thảo Quốc gia với chủ đề “**Nghiên cứu và giảng dạy các môn Lý luận chính trị trong bối cảnh hiện nay**”. Đây cũng là hoạt động thiết thực để chào mừng, kỷ niệm 35 năm thành lập Khoa Mác Lênin nay là Khoa Lý luận chính trị Trường Đại học Kinh tế quốc dân (1984-2019), 63 năm truyền thống các môn khoa học Mác Lênin (1956-2019).

Thay mặt Đảng ủy, Ban giám hiệu Trường Đại học Kinh tế quốc dân và Ban tổ chức Hội thảo, tôi nồng nhiệt chào đón các quý vị đại biểu, các nhà khoa học đã về tham dự buổi Hội thảo hôm nay!

Kính thưa các quý vị đại biểu, các nhà khoa học!

Ban tổ chức Hội thảo đã chọn lọc được 98 bài viết từ 121 bài viết của các giảng viên lý luận chính trị, các nhà khoa học hiện đang công tác tại các trường đại học, học viện, viện nghiên cứu trong cả nước để xuất bản kỷ yếu Hội thảo. Các bài viết trong kỷ yếu Hội thảo được sắp xếp theo 03 chủ đề: Một là, *Những vấn đề đặt ra trong nghiên cứu, giảng dạy các môn lý luận chính trị*; Hai là, *Nghiên cứu, giảng dạy các môn Triết học Mác-Lênin, Kinh tế chính trị Mác Lênin, Chủ nghĩa xã hội khoa học, Tư tưởng Hồ Chí Minh, Lịch sử Đảng cộng sản Việt Nam*; Ba là, *Một số vấn đề kinh tế xã hội có liên quan*.

Để Hội thảo đạt kết quả tốt và phù hợp với thời gian đã định, Ban tổ chức đề nghị các tác giả, các đại biểu tham luận, phát biểu tập trung vào những nội dung chủ yếu sau:

- Thời đại ngày nay và những thách thức đang đặt ra đối với việc nghiên cứu, giảng dạy các môn Lý luận chính trị;

- Đánh giá thực trạng giảng dạy, học tập các môn Lý luận chính trị trong các trường đại học ở Việt Nam hiện nay và đề xuất giải pháp nâng cao chất lượng giảng dạy, học tập các môn Lý luận chính trị;

- Đề xuất kiến nghị với Ban Tuyên giáo Trung ương, Bộ Giáo dục và Đào tạo, các Trường Đại học trong quá trình triển khai giảng dạy các môn Lý luận chính trị theo chương trình, giáo trình mới.

Trên đây là những gợi ý có tính định hướng nội dung cần tập trung tham luận và phát biểu của các quý vị. Chúng tôi tin tưởng các quý vị sẽ đưa ra những ý kiến quý báu cho việc nâng cao chất lượng giảng dạy, học tập các môn lý luận chính trị theo chương trình, giáo trình mới trong các trường Đại học nói chung và Trường Đại học Kinh tế quốc dân nói riêng.

Kính thưa các quý vị đại biểu, các nhà khoa học và đội ngũ giảng viên lý luận chính trị!

Hội thảo lần này được tổ chức là do có sự chỉ đạo sát sao và tạo điều kiện thuận lợi của Đảng ủy, Ban giám hiệu Trường Đại học Kinh tế quốc dân cùng với sự nỗ lực của các thành viên Ban tổ chức, Ban biên tập và Ban thư ký Hội thảo, sự hỗ trợ quý báu của các phòng ban, đơn vị chức năng và sự ủng hộ, tham gia viết bài của các tác giả đến từ các trường đại học, các cơ quan nghiên cứu. Thay mặt Ban tổ chức Hội thảo, tôi xin trân trọng gửi lời cảm ơn sâu sắc đến các nhà khoa học, các giảng viên đã dành thời gian quý báu, tích cực viết bài và đến tham dự Hội thảo.

Thay mặt Ban tổ chức, tôi xin tuyên bố khai mạc Hội thảo Quốc gia “**Nghiên cứu và giảng dạy các môn Lý luận chính trị trong bối cảnh hiện nay**”. Kính chúc các quý vị đại biểu, các nhà khoa học dồi dào sức khỏe, thành công và hạnh phúc!

Chúc Hội thảo thành công tốt đẹp!

Trân trọng cảm ơn!

PHẦN I

NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA TRONG NGHIÊN CỨU, GIẢNG DẠY CÁC MÔN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ

NHỮNG THÁCH THỨC TRONG GIẢNG DẠY CÁC MÔN KHOA HỌC MÁC - LÊNIN HIỆN NAY

PGS.TS.NGŨT. Tô Đức Hạnh
Trường Đại học Kinh tế Quốc dân

Tóm tắt

Chế độ xã hội chủ nghĩa (XHCN) xuất hiện từ năm 1917 bắt đầu từ nước Nga, và trở thành hệ thống các nước XHCN khi kết thúc chiến tranh thế giới thứ II và phát triển nhanh chóng ở những thập kỷ 60 - 80. Vào cuối những năm 80 của thế kỷ XX các nước XHCN Liên Xô và Đông Âu lâm vào khủng hoảng nghiêm trọng và đến tháng 9 năm 1991 bị sụp đổ hoàn toàn. Đây là một bước ngoặt của lịch sử thế giới. Từ sự kiện này cùng với sự bùng nổ của cách mạng khoa học - công nghệ và toàn cầu hóa, việc giảng dạy các môn khoa học Mác-Lênin đứng trước không ít những khó khăn, thách thức mới. Bài viết tập trung phân tích những yếu tố của thời đại dẫn đến những thách thức trong giảng dạy các môn khoa học Mác - Lênin và đề xuất một số yêu cầu đối với đội ngũ giảng dạy các môn khoa học Mác - Lênin ở các trường đại học hiện nay.

Từ khóa: Thách thức, giảng dạy, lý luận Mác - Lênin.

NHỮNG THÁCH THỨC TRONG GIẢNG DẠY CÁC MÔN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ Ở CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC, CAO ĐẲNG TRONG BỐI CẢNH CÁCH MẠNG CÔNG NGHIỆP 4.0

NGŨT. PGS. TS. Lê Hữu Ái¹
TS. Nguyễn Thị Thu Hương²
Trường Đại học Kinh tế, Đại học Đà Nẵng

Tóm tắt

Với sứ mạng trang bị cho người học thế giới quan và phương pháp luận khoa học, xây dựng ý thức công dân, năng lực làm chủ trong các hoạt động kinh tế, chính trị, văn hóa xã hội, các môn lý luận chính trị có vị trí quan trọng trong chương trình đào tạo của trình độ đại học, cao đẳng. Tuy nhiên, việc thực hiện sứ mạng đó đang gặp không ít khó khăn, thách thức do bối cảnh cách mạng công nghiệp 4.0 tạo ra. Trên cơ sở phân tích những tác động tích cực và tiêu cực của cách mạng công nghiệp 4.0 đến việc giảng dạy các môn lý luận chính trị, bài viết đề xuất một số giải pháp và kiến nghị nhằm nâng cao chất lượng giảng dạy các môn lý luận chính trị ở các trường đại học, cao đẳng hiện nay.

¹Trưởng Khoa Lý luận chính trị, Trường Đại học Kinh tế - Đại học Đà Nẵng, mail: lehuauidhdn@gmail.com, ĐT: 0903533123

²Giảng viên Trường Đại học Kinh tế - Đại học Đà Nẵng.

CÁCH MẠNG CÔNG NGHIỆP 4.0 VỚI VIỆC GIẢNG DẠY CÁC MÔN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ TRONG CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC Ở VIỆT NAM HIỆN NAY

TS. Mai Lan Hương

Trường Đại học Kinh tế Quốc dân

Cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư (hay còn gọi là cách mạng 4.0) với trí tuệ ảo, kỹ nguyên số và sự phát triển như vũ bão của công nghệ mới, đang tác động mạnh mẽ đến mọi lĩnh vực của đời sống kinh tế - xã hội, trong đó có giáo dục đại học. Bên cạnh những yếu tố tích cực do cuộc cách mạng 4.0 mang lại, thì các thế lực thù địch lại đang lợi dụng những thành tựu tiên tiến của cách mạng khoa học công nghệ để tăng cường các hoạt động chống phá chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Vì vậy, việc giáo dục lý luận chính trị cho người học lúc này trở nên vô cùng cấp thiết. Bài viết chỉ ra tính cấp thiết phải giảng dạy các môn Lý luận chính trị trong các mạng công nghiệp 4.0 và đưa ra một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng giảng dạy các môn Lý luận chính trị trong các trường Đại học hiện nay.

NHỮNG THÁCH THỨC ĐỐI VỚI CÔNG TÁC NGHIÊN CỨU VÀ GIẢNG DẠY LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ HIỆN NAY

TS. Trương Nam Trung

Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

Tóm tắt

Công tác nghiên cứu và giảng dạy lý luận chính trị có vai trò quan trọng đối với sự nghiệp cách mạng nước ta, nhất là trong bối cảnh hội nhập quốc tế, dưới tác động của cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư, nhiều vấn đề thực tiễn tưởng chừng đã được giải quyết về mặt lý luận thì nay lại cần có sự nhìn nhận, đánh giá lại và có sự luận giải mới. Mặt khác, phải thường xuyên đổi mới, nâng cao chất lượng công tác nghiên cứu và giảng dạy lý luận chính trị, nhằm đáp ứng, dẫn dắt, định hướng chính trị trong công tác này. Bài viết dưới đây đề cập đến những thuận lợi và thách thức của công tác nghiên cứu và giảng dạy lý luận chính trị, từ đó đề xuất khuyến nghị giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác này trong thời gian tới.

Từ khóa: Lý luận chính trị, nghiên cứu, giảng dạy, Việt Nam.

THÁCH THỨC ĐỐI VỚI GIẢNG DẠY LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ Ở CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC TRONG BỐI CẢNH HỘI NHẬP QUỐC TẾ VÀ CÁCH MẠNG CÔNG NGHIỆP 4.0

TS. Phan Thị Phương Anh

Trường Đại học Cần Thơ

TÓM TẮT

Bối cảnh hội nhập quốc tế và cách mạng công nghiệp lần thứ tư (CMCN 4.0) vừa là thời cơ vừa là thách thức cho giáo dục đại học Việt Nam trong việc đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao, đủ khả năng thích ứng và đáp ứng nhu cầu mới của thời đại. Đồng thời, bối cảnh hội nhập quốc tế và CMCN 4.0 trực tiếp đặt ra cho việc giảng dạy lý luận chính trị ở các trường đại học nhiều thách thức mới, đó là vấn đề đổi mới nội dung giảng dạy; phương pháp giảng dạy; cách thức tổ chức, quản lý việc giảng dạy môn học...

Trong phạm vi một bài tham luận Hội thảo, tác giả bàn về những thách thức của bối cảnh hội nhập quốc tế và cuộc CMCN 4.0 đối với việc giảng dạy lý luận chính trị ở các trường Đại học Việt Nam hiện nay. Bài tham luận góp phần phân tích những thách thức của cuộc cách mạng đối với việc giảng dạy. Đồng thời, trên cơ sở đó, tham luận đưa ra một số kiến nghị nhằm nâng cao hiệu quả giảng dạy các môn lý luận chính trị đại học ở Việt Nam hiện nay.

Từ khoá: *Giảng dạy lý luận chính trị, thách thức, sinh viên.*

NHỮNG TÁC ĐỘNG CỦA CUỘC CÁCH MẠNG CÔNG NGHIỆP 4.0 TRONG VIỆC NGHIÊN CỨU, GIẢNG DẠY CÁC MÔN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ Ở VIỆT NAM

ThS. Phan Thị Thanh Hương

Trường Đại học Bách Khoa,

Đại học Quốc gia thành phố Hồ Chí Minh

Tóm tắt

Những năm gần đây, sự bùng nổ của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 đã gây ra một cơn địa chấn lớn, lan toả khắp 5 châu và có tác động lớn đến Việt Nam. Cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 là cuộc cách mạng tri thức, đòi hỏi Việt Nam cần phải xây dựng đội ngũ tri thức, nguồn nhân lực chất lượng cao để tiếp cận. Đồng thời, đội ngũ tri thức này phải đứng trên lập trường tư tưởng chính trị của Đảng, lấy chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh làm nền tảng, kim chỉ nam cho mọi hành động. Do đó, các môn lý luận chính trị phải được chú trọng. Trong thời đại 4.0, các môn lý luận chính trị sẽ đón được nhiều cơ hội cũng như gặp không ít thách thức trong việc tiếp cận với mô hình giáo dục tiên tiến. Từ việc phân tích những tác động của cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư đối với việc nghiên cứu, giảng dạy các môn lý luận chính trị ở Việt Nam, chúng ta sẽ tận dụng tốt thời cơ để đột phá, để phát huy vai trò các môn lý luận chính trị. Đồng thời, ta cũng tìm cách khắc phục khó khăn và thích ứng nhanh

với thời đại mới. Từ đó, các môn lý luận chính trị sẽ góp phần tạo ra thể hệ tri thức đủ tâm, đủ tầm, đủ bản lĩnh chính trị để xây dựng, phát triển đất nước, sớm bắt kịp sự phát triển của kỷ nguyên 4.0.

Từ khóa: tác động, cách mạng công nghiệp 4.0, nghiên cứu, giảng dạy, lý luận chính trị.

MỘT SỐ KHÓ KHĂN CỦA GIẢNG VIÊN TRONG GIẢNG DẠY CÁC MÔN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ Ở CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC, CAO ĐẲNG HIỆN NAY

TS. Nguyễn Mạnh Tường

Trường Đại học Tài chính – Quản trị kinh doanh

Tóm tắt: Giảng dạy các môn lý luận chính trị luôn luôn là một vấn đề khó đối với giảng viên, bởi các môn học luôn bị ảnh hưởng rất nhanh và mạnh bởi các yếu tố như: Tâm lý xã hội, thông tin trái chiều bùng nổ, thái độ của người dạy và người học, đồng thời quá trình đánh giá sinh viên cũng là những trở ngại lớn đối với mỗi giảng viên giảng dạy lý luận chính trị ở các trường đại học và cao đẳng hiện nay. Do đó, để khắc phục những khó khăn, trở ngại trong quá trình giảng dạy lý luận chính trị, chúng tôi đề cập đến 3 giải pháp: Cơ quan quản lý nhà nước, đối với giảng viên, đối với sinh viên, qua đó góp phần bồi dưỡng tư tưởng chính trị, bản lĩnh con người Việt Nam, kiến thức kết hợp với chuyên môn nghiệp vụ vững vàng, đáp ứng yêu cầu nguồn nhân lực trong cuộc cách mạng công nghiệp 4.0.

Từ khóa: Khó khăn, giảng viên, giảng dạy, lý luận chính trị.

GIẢNG DẠY CÁC MÔN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ TRONG TRƯỜNG ĐẠI HỌC Ở VIỆT NAM THEO HƯỚNG GIÁO DỤC TỔNG QUÁT

TS. Trần Trọng Đạo

Trường Đại học Nha Trang

Tóm tắt: Cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư (cách mạng công nghiệp 4.0) đang làm thay đổi thế giới một cách nhanh chóng, cùng với đó là toàn cầu hóa và sự phát triển của kinh tế tri thức đòi hỏi người lao động phải có nhiều kỹ năng - sự đa dạng, đặc biệt với người lao động trình độ đại học. Người tốt nghiệp đại học bên cạnh kiến thức chuyên môn, phải có tư duy độc lập, sáng tạo, linh hoạt và biết tự học, học liên tục, học suốt đời để luôn thích nghi với sự thay đổi nhanh của xã hội. Do đó, việc đổi mới giáo dục đại học từ chú trọng đào tạo kiến thức, sang coi trọng đào tạo kỹ năng, năng lực tự học, tự nghiên cứu để phát triển kiến thức...là vấn đề quan trọng trong giai đoạn hiện nay. Vì vậy, chương trình đào tạo, chương trình học của mỗi môn học, trong đó có các môn học Lý luận chính trị cần đổi mới theo hướng giáo dục tổng quát để đáp ứng yêu cầu trên.

Từ khóa: giảng dạy lý luận chính trị, giáo dục tổng quát.

NGHIÊN CỨU VÀ GIẢNG DẠY CÁC MÔN LÝ LUẬN

CHÍNH TRỊ HIỆN NAY – VẤN ĐỀ VÀ GIẢI PHÁP

ThS. Lê Thị Thúy Bình

Học viện Báo chí và Tuyên truyền

Tóm tắt: *Hiện nay trên thế giới, cuộc cách mạng 4.0 đang có sự phát triển mạnh mẽ. Ở Việt Nam, sau hơn 30 năm, công cuộc đổi mới đã được tiến hành đồng bộ, toàn diện, theo cả chiều rộng và chiều sâu. Sự vận động của đời sống thực tiễn đã và đang đặt ra nhiều vấn đề phức tạp, đòi hỏi phải giải quyết theo phương pháp mới. Việc nghiên cứu và giảng dạy các môn lý luận chính trị ở các trường đại học cũng cần cách tiếp cận mới, hiện đại hơn nhằm giải quyết những vấn đề lý luận và thực tiễn phức tạp đang đặt ra. Trên cơ sở phân tích thực trạng, bài viết đề xuất một số giải pháp cụ thể góp phần nâng cao chất lượng nghiên cứu và giảng dạy các môn học Lý luận chính trị trong các trường đại học ở Việt Nam hiện nay nhằm đáp ứng yêu cầu trong giai đoạn mới.*

Từ khóa: *lý luận chính trị, nghiên cứu lý luận.*

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIẢNG DẠY LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ TẠI CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC GÓP PHẦN PHÒNG NGỪA, NGĂN CHẶN CÁC BIỂU HIỆN SUY THOÁI TƯ TƯỞNG CHÍNH TRỊ, ĐẠO ĐỨC, LỐI SỐNG TRONG MỘT BỘ PHẬN CÁN BỘ, ĐẢNG VIÊN HIỆN NAY

TS. Mai Diệu Anh

Học viện An ninh nhân dân

Tóm tắt: *Văn kiện Đại hội Đảng lần thứ XII nhận định: “Tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên chưa bị đẩy lùi; có mặt, có bộ phận còn diễn biến phức tạp hơn”¹. Thực trạng diễn biến của các biểu hiện suy thoái tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống trong một bộ phận cán bộ, đảng viên đang là yếu tố tác động đến ổn định chính trị, an ninh quốc gia, gây nguy cơ mất đi vai trò lãnh đạo của Đảng, chế độ XHCN ở nước ta, vì thế ngăn chặn, phòng ngừa các biểu hiện suy thoái tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống trong một bộ phận cán bộ, đảng viên là yêu cầu cấp thiết hiện nay. Để đưa Nghị quyết Đại hội XII của Đảng vào cuộc sống, Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII quyết định ban hành Nghị quyết số 04 - NQ/TW ngày 30/10/2016 “về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ”. Một trong những biểu hiện suy thoái được Đảng ta đề cập trong Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII là bệnh lười học tập lý luận chính trị. Đây là nguyên nhân khiến mỗi cán bộ, đảng viên nhận thức yếu kém về nền tảng tư tưởng của Đảng, dẫn đến phai nhạt dần mục tiêu, lý tưởng xã hội chủ nghĩa, gây ra nguy cơ suy thoái tư tưởng chính trị, đạo*

¹ Đảng Cộng sản Việt Nam (2016): *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Nxb Chính trị Quốc gia - Sự thật, Hà Nội, tr 185

đức, lối sống trong xã hội, làm giảm sút niềm tin vào Đảng, đe dọa sự tồn vong của chế độ. Chính vì yêu cầu thực tiễn đó mà việc nâng cao chất lượng giảng dạy lý luận chính trị tại các trường đại học ngày càng đóng vai trò vô cùng quan trọng trong việc truyền bá, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước đối với toàn xã hội, góp phần xây dựng một đội ngũ cán bộ, đảng viên đáp ứng cả về tài năng và đạo đức. Thời gian qua, công tác giảng dạy lý luận chính trị đã có những đổi mới nhất định về nội dung và phương pháp giảng dạy, tuy nhiên vẫn còn tồn tại một số hạn chế, bất cập. Từ đó, bài viết đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng giảng dạy lý luận chính trị tại các trường đại học, góp phần phòng ngừa, ngăn chặn các biểu hiện suy thoái tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống trong một bộ phận cán bộ, đảng viên hiện nay.

***Từ khóa:** đổi mới; giảng viên; lý luận chính trị; suy thoái tư tưởng chính trị; đạo đức, lối sống*

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIẢNG DẠY CÁC MÔN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ TRƯỚC TÁC ĐỘNG CỦA CUỘC CÁCH MẠNG CÔNG NGHIỆP 4.0

ThS. Nguyễn Thị Thảo Tiên

Trường Đại học Khánh Hòa

***Tóm tắt:** Cách mạng công nghiệp 4.0 đã, đang ảnh hưởng mạnh mẽ đến hầu hết mọi lĩnh vực của mỗi quốc gia nói chung và Việt Nam nói riêng. Những tác động của nó vừa đem lại thời cơ nhưng cũng không ít thách thức cho tất cả các dân tộc trên thế giới. Trong khi đó nhiệm vụ của giáo dục lại không chỉ dừng lại ở việc đào tạo ra những con người có năng lực chuyên môn giỏi mà còn phải giáo dục - đào tạo ra những người hoàn thiện về nhân cách, phẩm chất chính trị, có lập trường, tư tưởng vững vàng để phục vụ cho sự nghiệp cách mạng xã hội chủ nghĩa của nước nhà. Trên cơ sở luận giải một số nội dung về giảng dạy lý luận chính trị hiện nay và những tác động của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 đối với công tác giảng dạy lý luận chính trị, từ đó đề xuất một số giải pháp đối với việc giảng dạy các môn lý luận chính trị nhằm đáp ứng yêu cầu mới.*

***Từ khóa:** Cách mạng công nghiệp 4.0, chất lượng, giảng dạy, lý luận chính trị.*

MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIẢNG DẠY CÁC MÔN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ Ở VIỆT NAM HIỆN NAY

ThS. Nguyễn Quang Hùng

Trường Đại học Trà Vinh

Tóm tắt

Đảng ta khẳng định lấy chủ nghĩa Mác – Lênin và Tư tưởng Hồ Chí Minh làm nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam cho hành động. Vì vậy, trong những năm qua công tác giảng dạy các môn lý luận chính trị trong các trường đại học, cao đẳng được Đảng, Nhà nước hết sức quan tâm. Tuy nhiên, trong thực tế chất lượng

giảng dạy các môn này chưa đạt hiệu quả cao dẫn đến hệ quả là sinh viên cảm thấy không hứng thú với môn học, thậm chí một bộ phận sinh viên có tâm lý lo sợ. Để nâng cao chất lượng trong giảng dạy các môn lý luận chính trị hiện nay đòi hỏi chúng ta phải đổi mới toàn diện từ khâu xây dựng chương trình môn học, đội ngũ giảng viên, công tác tổ chức giảng dạy, đến đổi mới phương pháp giảng dạy kết hợp với kiểm tra đánh giá và chế độ chính sách đối với đội ngũ giảng viên.

Từ khóa: *giải pháp, chất lượng dạy học, lý luận chính trị.*

MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ GIẢNG DẠY LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ CHO SINH VIÊN

TS. Lê Thúy Hương

ThS. Hoàng Thị Thu Hiền

Trường Đại học Kỹ thuật Y tế Hải Dương

Tóm tắt

Tại các trường Đại học, cùng với việc học tập kiến thức chuyên môn, kỹ năng nghề nghiệp, việc học tập các môn lý luận chính trị (LLCT) có ý nghĩa quan trọng đối với sinh viên. Tuy nhiên, thực tế giảng dạy và học tập các môn LLCT thời gian vừa qua đã và đang gặp phải một số khó khăn, hạn chế nhất định khiến người học không hứng thú học tập, coi nhẹ vai trò, tầm quan trọng của môn học. Cần thiết phải nhìn nhận rõ thực trạng giảng dạy và học tập các môn học này trên cơ sở đó đề xuất một số giải pháp nâng cao hiệu quả giảng dạy LLCT cho sinh viên.

Từ khóa: *Sinh viên; Trường Đại học; Lý luận chính trị*

DẠY VÀ HỌC CÁC MÔN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC, CAO ĐẲNG - THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP

ThS. Chung Thị Vân Anh

Trường Đại học Bà Rịa – Vũng Tàu

Tóm tắt: *Việc giảng dạy và học tập các môn lý luận chính trị được thực hiện từ nhiều năm nay và đã đạt được những kết quả, chuyển biến tích cực, tuy nhiên bên cạnh đó vẫn còn những bất cập cần có sự đổi mới tư duy dạy và học, đổi mới nội dung và phương pháp giảng dạy... Trong phạm vi bài viết này, tác giả phân tích thực trạng của việc dạy và học các môn lý luận chính trị hiện nay, từ đó đề ra một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng giảng dạy, tạo hứng thú cho người học.*

Từ khóa: *Lý luận chính trị, dạy học, giải pháp...*

**TRANG BỊ KỸ NĂNG MỀM CHO SINH VIÊN TRONG
QUÁ TRÌNH GIẢNG DẠY CÁC MÔN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ Ở
BẬC ĐẠI HỌC – SỰ CẦN THIẾT VÀ NHỮNG GIẢI PHÁP CHỦ YẾU
TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY**

*TS. Ngô Thị Huyền
Trường Đại học Lạc Hồng*

Tóm tắt

Trước yêu cầu mới của sự nghiệp đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa gắn với kinh tế tri thức và hội nhập quốc tế, nguồn nhân lực của Việt Nam đã bộc lộ những hạn chế, yếu kém. Trong đó, hạn chế lớn nhất là sự thiếu hụt các kỹ năng mềm. Điều này làm cho nguồn nhân lực Việt Nam đang mất dần khả năng cạnh tranh trên thị trường lao động khu vực và thế giới. Vì vậy, trang bị kỹ năng mềm cho sinh viên trong quá trình giảng dạy nói chung và trong giảng dạy các môn lý luận chính trị nói riêng là một việc cần thiết, góp phần tạo ra nguồn lao động chất lượng cao. Bài viết này góp phần làm rõ: 1/ Sự cần thiết phải trang bị kỹ năng mềm cho sinh viên trong các trường đại học ở Việt Nam hiện nay; 2/ Các kỹ năng mềm có thể trang bị cho sinh viên trong quá trình giảng dạy các môn lý luận chính trị; 3/ Những giải pháp chủ yếu góp phần trang bị kỹ năng mềm cho sinh viên trong quá trình giảng dạy các môn lý luận chính trị.

Từ khóa: *Kỹ năng mềm; Lý luận chính trị; Giáo dục 4.0;*

**GIẢNG DẠY CÁC MÔN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ TRONG CÁC HỌC VIỆN,
TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG AN NHÂN DÂN Ở VIỆT NAM HIỆN NAY**

*TS. Nguyễn Ngọc Quỳnh
Trường Đại học Phòng cháy Chữa cháy*

Tóm tắt:

Giảng dạy các môn lý luận chính trị đã là hoạt động diễn ra thường xuyên ở các học viện, trường đại học của lực lượng Công an nhân dân, thời gian qua đã nhận được nhiều sự quan tâm của các cấp lãnh đạo trong lực lượng Công an nhân dân và hoạt động này đã đạt được nhiều kết quả đáng ghi nhận, tuy nhiên, trong giai đoạn hiện nay khi đất nước đang hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng thì việc nhận thức đúng đắn, kịp thời những tích cực và hạn chế và đưa ra các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả chất lượng giảng dạy các môn lý luận chính trị ở học viện, trường đại học của lực lượng Công an nhân dân là rất cần thiết và cấp bách.

Từ khóa: *Công an nhân dân, giảng dạy, lý luận chính trị.*

**TÁC ĐỘNG CỦA CUỘC CÁCH MẠNG CÔNG NGHIỆP 4.0
ĐỐI VỚI VIỆC GIẢNG DẠY CÁC MÔN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ
CỦA GIẢNG VIÊN KHỐI CÁC TRƯỜNG CÔNG AN NHÂN DÂN HIỆN
NAY**

*ThS. Đỗ Quang Huy
Học viện An ninh Nhân dân*

Tóm tắt

Hiện nay, thế giới đang đứng trước ngưỡng cửa của cuộc cách mạng khoa học công nghệ lần thứ 4 với những thời cơ và thách thức chưa từng có. Cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 với sự phát triển vượt bậc của khoa học - kỹ thuật hiện đại đã và đang tác động đến mọi mặt của đời sống xã hội từ kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội, đặc biệt trên lĩnh vực giáo dục.

Giáo dục trong Công an nhân dân là một bộ phận cấu thành trong nền giáo dục quốc dân. Tuy nhiên, bản thân giáo dục Công an nhân dân cũng bao gồm trong đó những sự khác biệt căn bản, bởi sản phẩm của quá trình đào tạo này là tạo ra những thế hệ cán bộ tin tưởng tuyệt đối vào sự lãnh đạo của Đảng, có lập trường tư tưởng chính trị vững vàng, nhằm bảo vệ an ninh quốc gia, giữ gìn trật tự, an toàn xã hội. Để đạt được mục đích đó, vai trò của giảng viên đặc biệt là giảng viên giảng dạy các môn lý luận chính trị rất quan trọng. Trong bài báo, tác giả tập trung phân tích những tác động của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 đến giảng dạy các môn lý luận chính trị trong khối các trường Công an nhân dân, từ đó kiến nghị một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả giảng dạy của giảng viên các môn lý luận chính trị trong các trường Công an nhân dân trong thời gian tới.

***Từ khóa:** Công an nhân dân, cách mạng công nghiệp 4.0, lý luận chính trị.*

**NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY VÀ HỌC CÁC MÔN LÝ LUẬN
CHÍNH TRỊ Ở ĐẠI HỌC ĐÀ NẴNG**

TS. Trần Hồng Lưu

TS. Lê Thị Tuyết Ba

Trường Đại học Kinh tế, Đại học Đà Nẵng

Tóm tắt:

*Trên cơ sở kinh nghiệm giảng dạy hơn 30 năm cho các đối tượng cao học, đại học, cao đẳng, tác giả nêu lên các giải pháp cụ thể nhằm nâng cao chất lượng giảng dạy các môn khoa học Mac-Lenin trên tinh thần đổi mới. Đại học Đà Nẵng là đại học đa ngành đủ các khối: **bách khoa, kinh tế, sư phạm, sư phạm kỹ thuật, ngoại ngữ và các ngành công nghệ thông tin**, có thể coi là nền đại học Việt Nam thu nhỏ. Vì thế, những phương pháp giảng dạy của nó trong điều kiện của cuộc cách mạng 4.0 hiện nay, có thể là tham khảo cho các trường khác nghiên cứu và áp dụng nếu thấy có sự phù hợp. Bài viết đi sâu vào các giải pháp cụ thể đối với giảng viên nhằm đem lại chất lượng thiết thực cho việc dạy và học các môn khoa học Mac-Lenin hiện nay, khi mà các môn đó đã được xác định lại*

đúng như tên gọi của nó.

Từ khóa: *áp dụng, chất lượng, giải pháp, giáo dục, Mác-Lênin.*

GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ ĐỐI VỚI HỆ TRUNG CẤP NGHỀ - THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG

TS. Đỗ Việt Hà

*Trường Cao đẳng Kinh tế công nghiệp Hà
Nội*

Tóm tắt:

Mục tiêu của giáo dục nghề nghiệp là đào tạo nhân lực chất lượng cao, có năng lực, có đạo đức và có khả năng thích ứng với mọi hoàn cảnh. Mục đích của người học là học để hiểu biết, học để làm người, học để làm việc và để cống hiến cho xã hội. Muốn vậy người học phải biết làm giàu trí tuệ của mình bằng cách thực hành gắn lý luận với thực tiễn, học phải đi đôi với hành. Để có được kết quả đó thì bản thân người học mà đặc biệt là học sinh hệ trung cấp nghề phải học và phát triển một cách toàn diện. Song song với việc học tập các môn văn hóa thì học sinh trung cấp nghề còn phải học tập tốt các môn chuyên ngành và môn học giáo dục chính trị. Trong bài viết này, trên cơ sở phân tích vai trò của môn học giáo dục chính trị đối với hệ trung cấp nghề; Tác giả tập trung tìm hiểu thực trạng và đưa ra một vài giải pháp cho việc dạy và học môn giáo dục chính trị đối với hệ trung cấp nghề.

Từ khóa: *Giáo dục chính trị, học sinh, trung cấp nghề*

GIẢNG DẠY TRỰC TUYẾN CÁC MÔN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC VIỆT NAM HIỆN NAY

PGS.TS. Nguyễn Thị Thọ

Trường Đại học Sư Phạm Hà Nội

ThS. Trịnh Quang Dũng

Trường Đại học Kinh tế, Đại học Đà Nẵng

Tóm tắt:

Các môn Lý luận chính trị có vị trí, vai trò vô cùng quan trọng trong các trường đại học, cao đẳng bởi nó đóng vai trò to lớn trong việc hình thành thế giới quan khoa học, phương pháp luận cách mạng cho sinh viên. Những năm gần đây, việc dạy và học môn học này bên cạnh những thành tựu đạt được thì cũng còn bộc lộ nhiều hạn chế. Vì vậy, việc đổi mới phương pháp dạy học các môn Lý luận chính trị trong bối cảnh hiện nay là hết sức cần thiết. Bên cạnh các hình thức dạy học truyền thống trên lớp, khi dạy các môn lý luận chính trị hiện nay chúng ta có thể áp dụng hình thức dạy học trực tuyến Elearning. Trong bài viết này, chúng tôi tập trung làm rõ một số nội dung sau: Quá trình chuẩn bị cho hoạt động giảng dạy trực tuyến các môn lý luận chính trị; Quá trình giảng dạy

trực tuyến các môn lý luận chính trị; Kết quả đạt được và một số kiến nghị.

Từ khóa: *phương pháp, hình thức dạy học, trực tuyến, elearning, lý luận chính trị, giảng dạy, Đại học...*

ĐỔI MỚI PHƯƠNG PHÁP ĐỂ NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG GIẢNG DẠY CÁC MÔN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ CHO SINH VIÊN TRONG CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC HIỆN NAY

PGS.TS Đào Thị Phương Liên

Trường Đại học Kinh tế Quốc dân

Tóm tắt

Sinh viên là nguồn cho đội ngũ trí thức. Họ là những người đang trong quá trình phát triển về trí tuệ và nhân cách. Bên cạnh sự mạnh dạn, dám nghĩ, dám làm, khát khao lý tưởng và hành động để thực hiện lý tưởng của mình, sinh viên lại cũng có cả tính bông bột, thậm chí liều lĩnh, mạo hiểm, chưa đủ kinh nghiệm và từng trải để có cách suy xét, đánh giá các giá trị, lựa chọn giá trị theo tinh thần duy lý... Vì vậy, trong thời gian học tại trường đại học, sinh viên không chỉ cần có kiến thức chuyên môn vững vàng mà cần phải có những phẩm chất chính trị, đạo đức, kỹ năng và lý tưởng sống cao đẹp. Các môn lý luận chính trị trang bị thế giới quan, nhân sinh quan cách mạng và phương pháp luận khoa học, góp phần phát triển con người toàn diện, đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp đổi mới.

Hiện nay, các thế lực thù địch dùng nhiều thủ đoạn, hình thức thâm độc và tinh vi để chia rẽ khối đại đoàn kết dân tộc, hòng can thiệp vào công việc nội bộ của nước ta. Chúng đặc biệt nhắm vào thế hệ trẻ để lôi kéo, kích động họ chạy theo lối sống thực dụng, làm mất phương hướng chính trị. Học tập lý luận chính trị giúp cho sinh viên nhận thức âm mưu và thủ đoạn của các thế lực thù địch để chủ động phòng tránh và tham gia đấu tranh chống lại.

Từ khóa: *phương pháp giảng dạy, lý luận chính trị, trường đại học*

ĐỔI MỚI PHƯƠNG PHÁP GIẢNG DẠY CÁC MÔN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ Ở CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC TRONG THỜI ĐẠI 4.0

TS. Phạm Huy Thành

Trường Đại học Kinh tế, Đại học Đà Nẵng

Tóm tắt

Cách mạng công nghiệp 4.0 đã tạo nên những thay đổi nhanh chóng trong lịch sử phát triển của xã hội loài người với những thành tựu to lớn về khoa học công nghệ như trí tuệ nhân tạo, robot, Internet vạn vật (IoT), công nghệ nano, sinh học, vật liệu mới... Để nắm bắt được những cơ hội, giải quyết những thách thức, khó khăn mà cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 đặt ra, giảng dạy các môn lý luận chính trị ở các trường đại học cần phải được đổi mới về phương pháp để nâng cao chất lượng giáo dục cho phù hợp với tình hình thực tiễn của đất nước và thế giới, mang lại hiệu quả cao nhất.

Từ khóa: *Cách mạng công nghiệp 4.0, đổi mới, phương pháp, khoa học*

công nghệ, lý luận chính trị.

VẬN DỤNG PHONG CÁCH DIỄN ĐẠT HỒ CHÍ MINH VÀO GIẢNG DẠY LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ TRONG CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC Ở NƯỚC TA HIỆN NAY

ThS. Lê Thị Ngọc Hoa, Văn Công Vũ
Trường Đại học Kinh tế, Đại học Đà Nẵng

Tóm tắt

Đất nước Việt Nam đang ở giai đoạn phát triển có ý nghĩa bản lề. Tình hình thế giới diễn biến phức tạp, cách mạng khoa học công nghệ phát triển nhanh chóng, quá trình hội nhập, quốc tế hóa đan xen phức tạp, đầy mâu thuẫn diễn ra như một tất yếu khách quan... Tất cả những hiện tượng này đòi hỏi phải có những nhận thức mới về lý luận, trên cơ sở nắm vững, trung thành với chủ nghĩa Mác – Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh. Cùng với quá trình nhận thức về lý luận trong tình hình mới, yêu cầu đặt ra là phải tăng cường phát huy hiệu quả của công tác giáo dục lý luận chính trị trong các trường đại học. Để làm được điều đó, người giảng viên lý luận chính trị cần phải nhận thức đầy đủ và đúng đắn về tầm quan trọng của công tác giáo dục lý luận chính trị, về vai trò định hướng của mình trong quá trình truyền thụ những tri thức lý luận chính trị cho sinh viên. Bài viết tập trung vào phân tích nội dung phong cách diễn đạt Hồ Chí Minh, chỉ ra thực trạng giảng dạy các môn lý luận chính trị và đề xuất một số giải pháp vận dụng phong cách diễn đạt Hồ Chí Minh nhằm nâng cao chất lượng giảng dạy lý luận chính trị trong các trường đại học ở Việt Nam hiện nay.

Từ khóa: *Hồ Chí Minh, phong cách diễn đạt, giảng dạy, lý luận chính trị, đại học.*

GIẢNG DẠY CÁC MÔN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ - KINH NGHIỆM TỪ VIỆC ÁP DỤNG PHƯƠNG PHÁP GIAO TIẾP TRONG VIỆC GIẢNG DẠY CÁC MÔN CHUYÊN NGÀNH CHÍNH TRỊ NGOẠI GIAO

ThS. Thái Hoàng Hạnh Nguyên
Trường Đại học Ngoại ngữ - Tin học thành phố Hồ Chí Minh

Tóm tắt

Phương pháp giao tiếp (Communicative approach/Communicative language teaching) đã được áp dụng rất thành công trong việc giảng dạy tiếng Anh từ nhiều năm qua trên toàn thế giới. Bài viết đề cập việc áp dụng phương pháp giao tiếp vào việc giảng dạy chuyên ngành Chính trị - Ngoại giao của khoa Quan hệ Quốc tế thông qua dạy học và thảo luận, phân tích vấn đề dựa trên bản đồ, trailer phim, phóng sự ngắn về văn hóa, hình thức cập nhật tin tức và chọn chủ đề thuyết trình theo mức độ quan tâm của sinh viên. Tất cả những cách thức này để nhằm sinh viên có thể học từ thực tế, đẩy mạnh vai trò của người học trên giảng đường. Về nội dung giảng dạy thì các môn chuyên ngành Chính trị - Ngoại

giao có những đặc thù riêng, tuy nhiên những nền tảng về kiến thức đều nghiêng về hệ thống lý luận, các yếu tố chính trị liên quan... Chính vì vậy, việc vận dụng cách giảng dạy của chuyên ngành Chính trị - Ngoại giao có thể được xem xét áp dụng vào giảng dạy các môn Lý luận Chính trị hiện nay tại các trường đại học và cao đẳng.

Từ khóa: phương pháp giao tiếp, chính trị ngoại giao, quan hệ quốc tế, lý luận chính trị

NÂNG CAO KỸ NĂNG SỬ DỤNG PHƯƠNG PHÁP THẢO LUẬN NHÓM TRONG DẠY HỌC CÁC MÔN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ THEO ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC NGƯỜI HỌC

Thiếu tá, TS. Trần Tiến Quân

Trường Sĩ quan Thông tin

Tóm tắt

Phương pháp thảo luận nhóm là một phương pháp dạy học, trong đó giảng viên tổ chức cho sinh viên cùng nhau tranh luận, thảo luận để đạt mục đích chung trong học tập. Phương pháp thảo luận nhóm có vai trò hết sức to lớn trong dạy học, vai trò đó được thể hiện tập trung nhất ở hiệu quả hoạt động học tập của người học, hiệu quả hoạt động dạy học của người dạy và chất lượng giáo dục của các nhà trường.

Từ khóa: kỹ năng; phương pháp thảo luận nhóm; lý luận chính trị; phát triển năng lực.

PHÁT HUY NĂNG LỰC TỰ HỌC CÁC MÔN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ CHO SINH VIÊN CÁC TRƯỜNG CAO ĐẲNG, ĐẠI HỌC HIỆN NAY THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

ThS. Hoàng Thị Ngọc Minh

Trường Đại học Tài nguyên và Môi trường Hà Nội

Tóm tắt

Tự học được xem là một trong những mục tiêu quan trọng nhất của các trường cao đẳng, đại học trong việc đào tạo thế hệ trẻ, nguồn nhân lực của đất nước. Ngày nay, trong xu thế toàn cầu hóa, sinh viên không chỉ cần có kiến thức chuyên môn vững vàng mà phải có phẩm chất chính trị, đạo đức, kỹ năng và lý tưởng sống cao đẹp. Các môn lý luận chính trị trang bị thế giới quan, nhân sinh quan cách mạng và phương pháp luận khoa học, đồng thời bồi dưỡng tư tưởng chính trị, đạo đức cho sinh viên. Vì vậy, phát huy năng lực tự học của sinh viên, trong đó có các môn lý luận chính trị là vấn đề quan trọng vì đó là một khâu trong quá trình thống nhất của việc dạy học nhằm phát huy năng lực học tập và tư duy của sinh viên ở trên lớp cũng như ở nhà.

Từ khóa: Tự học; lý luận chính trị; cao đẳng, đại học; tư tưởng Hồ Chí Minh.

PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC TỰ HỌC CHO SINH VIÊN Ở CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC TRONG DẠY HỌC CÁC MÔN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ THEO MÔ HÌNH LỚP HỌC ĐẢO NGƯỢC

*ThS. Nguyễn Quang Thuận
Trường Đại học Sư Phạm Hà Nội 2*

Tóm tắt

Mô hình lớp học đảo ngược là mô hình dạy học mà trong đó nhiệm vụ học tập của người học ở trên lớp và ở nhà theo mô hình dạy học truyền thống được “đảo ngược” với nhau. Việc sử dụng mô hình lớp học đảo ngược trong dạy học nói chung và trong dạy học các môn Lý luận Chính trị ở các trường đại học nói riêng không chỉ giúp người dạy và người học có nhiều thời gian ở trên lớp để thảo luận, trao đổi, vận dụng về các nội dung học tập mà còn góp phần trực tiếp hình thành, phát triển năng lực tự học của người học, đáp ứng yêu cầu của việc đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo hiện nay.

Từ khóa: Năng lực; năng lực tự học; dạy học; Lý luận Chính trị; lớp học đảo ngược.

ĐỔI MỚI HÌNH THỨC KIỂM TRA, ĐÁNH GIÁ SINH VIÊN TRONG DẠY HỌC CÁC MÔN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ TẠI CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC Ở VIỆT NAM HIỆN NAY

*PGS.TS Nguyễn Thị Thọ
Trường Đại học Sư Phạm Hà Nội
Ths Trịnh Quang Dũng
Trường Đại học Kinh tế, Đại học Đà Nẵng*

Tóm tắt

Đổi mới phương pháp dạy học tại các nhà trường bao gồm cả hoạt động đổi mới các hình thức kiểm tra, đánh giá, hai hoạt động đổi mới này có mối quan hệ tác động qua lại lẫn nhau. Đổi mới phương pháp dạy học phải kèm theo đổi mới hình thức kiểm tra, đánh giá, tạo nên sự đồng bộ trong đổi mới quá trình dạy học. Đổi mới kiểm tra, đánh giá phải hướng đến các hoạt động rèn luyện các kỹ năng, thái độ tích cực và hoàn thiện nhận thức của sinh viên. Bài viết đề cập đến các hình thức kiểm tra, đánh giá các môn Lý luận chính trị theo hướng tích cực: đánh giá theo nhóm, test nhanh trên lớp theo nhóm, test nhanh qua elearning, quay video bài thi...

Từ khóa: kiểm tra, đánh giá, lý luận chính trị, trường đại học, elearning...

GIÁO DỤC CHÍNH TRỊ TƯ TƯỞNG CHO SINH VIÊN – MỘT GÓC NHÌN TỪ CÁCH LÀM CỦA TRUNG QUỐC

TS. Phạm Huy Thông

ThS. Phạm Thị Thanh Huyền, ThS. Lê Thị Thái, ThS. Trần Thị Mai Hương

Trường Đại học Hà Tĩnh

Tóm tắt

Là một nước đang trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội, nên Trung Quốc rất xem trọng việc xây dựng hệ thống giá trị cốt lõi xã hội chủ nghĩa cho sinh viên thông các môn học Lý luận chính trị. Bằng các phương pháp tổng hợp và phân tích, bài viết chỉ ra những hàm ý cơ bản, ý nghĩa quan trọng cũng như các biện pháp vận dụng hệ thống giá trị cốt lõi xã hội chủ nghĩa trong việc tăng cường và cải thiện chất lượng giáo dục chính trị tư tưởng cho sinh viên ở Trung Quốc. Việt Nam cũng là một nước đang trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội, nên các cách làm của Trung Quốc trong công tác giáo dục chính trị tư tưởng cho sinh viên thông qua các môn học Lý luận chính trị cũng sẽ có những giá trị tham khảo nhất định đối với Việt Nam.

Từ khóa: *Giáo dục chính trị tư tưởng, Hệ thống giá trị cốt lõi xã hội chủ nghĩa, Sinh viên, Trung Quốc, Việt Nam.*

MỘT SỐ Ý KIẾN PHẢN BÁC LUẬN ĐIỀU XUYÊN TẠC TRONG GIẢNG DẠY CHỦ NGHĨA MÁC – LÊNIN TẠI CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC HIỆN NAY

TS. Lê Thuý Hằng

Trường Đại học Trà Vinh

Tóm tắt

Bài viết tập hợp một số luận điệu xuyên tạc chủ nghĩa Mác – Lênin hiện nay, trên cơ sở đó, tác giả đưa ra những luận cứ nhằm tiếp tục bảo vệ, khẳng định sức sống của chủ nghĩa Mác – Lênin và sự vận dụng sáng tạo của Đảng Cộng sản Việt Nam trong tiến trình xây dựng chủ nghĩa xã hội hiện nay.

Từ khóa: *luận điệu xuyên tạc, chủ nghĩa Mác – Lênin*

CÁCH MẠNG CÔNG NGHIỆP 4.0 VỚI SỰ PHÁT TRIỂN Ở VIỆT NAM

PGS.TS. Nguyễn Minh Tuấn

Trường Đại học Kinh tế thành phố Hồ Chí Minh

Tóm tắt

Cách đây hơn 160 năm C.Mác đã dự báo: “Đến một trình độ phát triển nào đó, thì khoa học trở thành lực lượng sản xuất trực tiếp” (C.Mác và Ph.Ăngghen Toàn tập, tập 1 Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 1995, tr.762). Ngày nay, với sự bùng nổ của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0, luận điểm trên của C.Mác đang dần trở thành hiện thực một cách đầy thuyết phục. Cách mạng công nghiệp nói chung và cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư (cách mạng công nghiệp 4.0) đã

đem đến những cơ hội và thách thức to lớn đối với Việt Nam trong quá trình phát triển và hội nhập. Bài viết làm rõ bản chất của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 và những tác động của nó đối với quá trình phát triển ở Việt Nam, từ đó gợi ý những chính sách và giải pháp phù hợp để thích ứng với cuộc cách mạng công nghiệp 4.0, tận dụng những thành tựu mà cuộc cách mạng công nghiệp này đem lại, sớm đưa nước ta trở thành một nước công nghiệp theo hướng hiện đại.

***Từ khóa:** cách mạng công nghiệp 4.0; công nghệ số; kết nối vạn vật; thế giới thực và ảo; cơ hội và thách thức; chính phủ điện tử.*

ĐỔI MỚI GIÁO DỤC ĐẠI HỌC VIỆT NAM TRONG BỐI CẢNH CÁCH MẠNG CÔNG NGHIỆP 4.0

PGS.TS. Phạm Công Nhất

*Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn,
Đại học Quốc gia Hà Nội*

Tóm tắt

Cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư gọi tắt là cuộc công nghiệp 4.0 hiện được coi là cuộc cách mạng công nghiệp lớn nhất và có tác động sâu sắc đến nhiều lĩnh vực hoạt động khác nhau của nhân loại trong thế giới đương đại. Đặc điểm lớn nhất của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 là nó đã tạo ra những bước nhảy vọt về công nghệ và khoa học trong đó yếu tố trí tuệ nhân tạo được coi cuộc cách mạng trong lĩnh vực công nghệ đã góp phần làm thay đổi nội dung, tính chất và hình thức của nền sản xuất công nghiệp toàn cầu trong thời đại mới. Việt Nam là một quốc gia đang phát triển. Trong quá trình phát triển, Việt Nam đã và đang chọn giải pháp ưu tiên cho phát triển nguồn nhân lực, đồng thời coi đây là giải pháp đột phá để sớm đưa Việt Nam phát triển trở thành một nước công nghiệp theo hướng hiện đại trong những thập niên sắp tới. Muốn vậy, trong số các biện pháp để ưu tiên phát triển nguồn nhân lực ở Việt Nam hiện nay là cần phải tập trung mạnh mẽ để phát triển giáo dục đại học – chìa khóa căn bản để phát triển và nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, nhất là nguồn nhân lực chất lượng cao. Tuy nhiên, việc đổi mới và phát triển giáo dục đại học nhằm phát triển và nâng cao chất lượng nguồn nhân lực ở Việt Nam hiện nay trong bối cảnh cách mạng công nghiệp 4.0 bên cạnh những cơ hội thuận lợi thì cũng gặp không ít khó khăn và thách thức lớn đòi hỏi chúng ta phải tìm ra các giải pháp phù hợp để vượt qua. Bài viết tham luận này trên cơ sở phân tích thực trạng thành tựu và hạn chế của giáo dục đại học Việt Nam những năm qua từ đó đi đến đề xuất một số giải pháp đột phá nhằm đổi mới giáo dục đại học Việt Nam để phát triển nguồn nhân lực trong bối cảnh tác động của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0.

***Từ khóa:** Cách mạng công nghiệp 4.0, giáo dục đại học, phát triển nhân lực, hội nhập quốc tế.*

**ĐỔI MỚI GIÁO DỤC ĐẠI HỌC NHẪM NÂNG CAO
CHẤT LƯỢNG NGUỒN NHÂN LỰC TRONG BỐI CẢNH
CÁCH MẠNG CÔNG NGHIỆP 4.0**

NCS. ThS. Võ Thị Hồng Hạnh
Trường Đại học Kinh tế Quốc dân

Tóm tắt

Thị trường lao động và nhu cầu việc làm đã và đang thay đổi trước những yêu cầu của cách mạng công nghiệp 4.0. Các hệ thống tự động hóa sẽ thay thế dần lao động thủ công trong toàn bộ nền kinh tế, máy móc và trí tuệ nhân tạo thay thế sức người, nhu cầu sử dụng nhân lực trình độ cao tăng lên trong khi nhu cầu sử dụng lao động kỹ năng thấp ngày càng giảm. Điều này sẽ tạo áp lực lớn đối với thị trường lao động, đồng thời các quốc gia đang phát triển sẽ đối mặt với tình trạng dư thừa lao động và gia tăng thất nghiệp. Đổi mới giáo dục đại học – nâng cao chất lượng nguồn nhân lực trong bối cảnh cách mạng công nghiệp 4.0 là một việc cấp thiết được Đảng và Nhà nước ta quan tâm rất lớn.

***Từ khóa:** Đổi mới giáo dục đại học, chất lượng nguồn nhân lực, cách mạng công nghiệp 4.0*

**MỘT VÀI KINH NGHIỆM CÁ NHÂN TRONG GIẢNG DẠY MÔN HỌC
ĐƯỜNG LỐI CÁCH MẠNG CỦA ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM
TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN**

PGS.TS. Trần Thị Thu Hoài
Trường Đại học Kinh tế Quốc dân

MỞ ĐẦU

Môn học Đường lối cách mạng của Đảng cộng sản Việt Nam là một trong các môn lý luận chính trị bắt buộc được dạy trong hệ thống các trường đại học cao đẳng ở Việt Nam. Sau khi hệ thống xã hội chủ nghĩa Đông Âu, Liên Xô sụp đổ từ hơn ¼ thế kỷ trước, cùng với những biến động phức tạp của tình hình chính trị thế giới, việc giảng dạy các môn lý luận chính trị ở Việt Nam đứng trước nhiều khó khăn, thử thách. Định kiến của xã hội về các môn lý luận chính trị, về giảng viên lý luận chính trị vẫn luôn hiện diện ngay trong cộng đồng những người làm công tác giảng dạy và nghiên cứu. Nhiều câu hỏi được xã hội và ngay cả các giảng viên không giảng dạy lý luận chính trị đặt ra: Các môn lý luận chính trị có phải là các môn khoa học không? Giảng dạy các môn lý luận chính trị trong thời đại ngày nay thì dạy cái gì, dạy như thế nào để người nghe có thể chấp nhận? Thầy cô giảng lý luận chính trị có những lúc, những nơi bị nhìn nhận như những người “ăn bám theo chế độ”? Những người giỏi sẽ chọn những chuyên ngành khác để giảng dạy chứ không giảng dạy lý luận chính trị, ...? Rất nhiều định kiến liên quan đến các môn lý luận chính trị làm cho các thầy cô đang giảng các môn học này không khỏi đôi lúc hoang mang chạnh lòng.

Qua hơn 20 năm giảng dạy các môn lý luận chính trị, cùng với việc tuân

thủ chung các quy định về nội dung, chương trình, phương pháp chung trong giảng dạy các môn học này, cá nhân tôi tự đúc rút ra những kinh nghiệm riêng để có thể giúp bản thân giảng dạy các môn lý luận chính trị ngày một tốt hơn. Xin chia sẻ với các bạn đồng nghiệp một vài kinh nghiệm:

NÂNG CAO Ý THỨC CHÍNH TRỊ CỦA SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN *

ThS. Nguyễn Văn Thuần

Trường Đại học Kinh tế Quốc dân

Tóm tắt:

Sinh viên là nguồn cho đội ngũ trí thức, là chủ nhân tương lai của nước nhà. Sinh viên không chỉ cần có kiến thức chuyên môn vững vàng mà cần phải có những phẩm chất chính trị, đạo đức và lý tưởng sống cao đẹp, họ phải là những người “vừa hồng, vừa chuyên”. Trong chương trình giáo dục đại học, các môn lý luận chính trị có vai trò to lớn cho sự phát triển toàn diện của sinh viên, nó trang bị thế giới quan, nhân sinh quan cách mạng và phương pháp luận khoa học, đồng thời bồi dưỡng tư tưởng chính trị, đạo đức cho sinh viên. Trước sự biến đổi của xã hội, để phù hợp với hoàn cảnh mới, Ban tuyên giáo Trung ương cùng Bộ Giáo dục và Đào tạo đã chỉ đạo xây dựng và thực hiện chương trình các môn lý luận chính trị mới. Tuy nhiên, ở một khía cạnh nào đó, để đạt được kết quả cao, cần có những đánh giá về thực trạng ý thức chính trị của sinh viên, từ đó điều chỉnh nội dung và phương pháp cho phù hợp. Bài viết tập trung trình bày thực trạng ý thức chính trị của sinh viên Trường Đại học Kinh tế Quốc dân và đề xuất một số giải pháp góp phần nâng cao ý thức chính trị cho sinh viên Trường Đại học Kinh tế Quốc dân hiện nay.

Từ khóa: ý thức chính trị, sinh viên, Đại học, Kinh tế quốc dân

NÂNG CAO THÁI ĐỘ HỌC TẬP CÁC MÔN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ CỦA SINH VIÊN TẠI CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC HIỆN NAY

ThS. Nguyễn Thị Mai Lan

Trường Đại học Kinh Tế Quốc Dân

Tóm tắt:

Mục tiêu quan trọng nhất của giáo dục không chỉ truyền thụ kiến thức mà còn thắp lên ngọn lửa khát khao học tập, rèn luyện cho từng sinh viên. Trong quá trình học tập, khi sinh viên khát khao trở thành người hiểu biết hơn, các em sẽ không ngừng nỗ lực học hỏi, rèn luyện để có thói quen và thái độ học tập tốt. Từ đó, việc xây dựng thái độ học tập cho sinh viên nói chung và các bộ môn khoa học Mác - Lênin, Tư tưởng Hồ Chí Minh có vai trò quan trọng, nhằm kế thừa và phát huy truyền thống tốt đẹp, bản sắc văn hóa dân tộc; tương ứng với trình độ chung của khu vực và thế giới, bảo đảm cho sinh viên có những kiến thức khoa học cơ bản và kiến thức chuyên môn cần thiết, chú trọng rèn luyện kỹ năng cơ bản và năng lực thực hiện công tác chuyên môn. Bên cạnh việc giáo

dục tri thức, kỹ năng thì giáo dục nhân cách, giáo dục văn hóa là điều không thể thiếu.

Từ khóa: Thái độ, thái độ học tập, Lý luận chính trị (LLCT), sinh viên

HOẠT ĐỘNG NGHIÊN CỨU KHOA HỌC CỦA GIẢNG VIÊN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN: THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP

*ThS.NCS Nguyễn Thị Thắm
Trường Đại học Kinh tế Quốc dân*

Tóm tắt:

Là một trong những trường Đại học hàng đầu trong khối ngành kinh tế, Trường Đại học Kinh tế Quốc dân đề ra mục tiêu phát triển đến năm 2020 trở thành trường đại học đa ngành định hướng nghiên cứu về kinh tế, quản lý và Quản trị kinh doanh, đạt đẳng cấp khu vực và quốc tế nhằm phục vụ sự nghiệp CNH, HĐH đất nước, phục vụ có hiệu quả nhu cầu phát triển nhanh và bền vững nền kinh tế - xã hội Việt Nam. Mục tiêu định hướng nghiên cứu đã trở thành một yêu cầu bắt buộc đòi hỏi mỗi giảng viên của Nhà trường, trong đó có giảng viên khoa Lý luận Chính trị phải tham gia tích cực nghiên cứu khoa học. Thời gian qua, hoạt động nghiên cứu khoa học của đội ngũ giảng viên lý luận chính trị đã đạt được những kết quả đáng khích lệ, song vẫn còn những tồn tại, khó khăn cần khắc phục. Trong khuôn khổ bài viết của mình, tác giả đề cập đến hoạt động nghiên cứu khoa học của giảng viên khoa Lý luận Chính trị tại Trường Đại học Kinh tế Quốc dân, trên cơ sở đó đề xuất một số giải pháp, kiến nghị nhằm hướng tới việc nâng cao năng lực nghiên cứu khoa học của giảng viên trong Khoa, đáp ứng mục tiêu chung của Nhà trường.

Từ khóa: nghiên cứu khoa học, giảng viên, lý luận chính trị, Kinh tế Quốc dân

SỬ DỤNG PHƯƠNG TIỆN DẠY HỌC HIỆN ĐẠI TRONG GIẢNG DẠY CÁC MÔN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC HÀ TĨNH THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP

*ThS. Trần Thị Mai Hương
Trường Đại học Hà Tĩnh*

Tóm tắt

Sử dụng phương tiện dạy học hiện đại vào quá trình dạy học nói chung và các môn Lý luận Chính trị nói riêng đang dần trở nên phổ biến ở các trường Đại học, Cao đẳng hiện nay. Đối với giảng dạy các môn Lý luận Chính trị thì việc ứng dụng những phương tiện dạy học hiện đại càng trở nên cần thiết vì đặc điểm của các môn học cũng như hoạt động dạy học của giảng viên và sinh viên từ trước tới nay. Trong bài viết, tác giả bàn đến các vấn đề về phương tiện dạy học hiện đại, thực trạng sử dụng phương tiện dạy học và đề xuất một số giải pháp nhằm nâng

cao hiệu quả sử dụng phương tiện dạy học vào giảng dạy các môn Lý luận Chính trị ở trường Đại học Hà Tĩnh đặc biệt trong bối cảnh hội nhập quốc tế.

***Từ khóa:** đổi mới phương pháp dạy học, phương tiện dạy học hiện đại, các môn Lý luận Chính trị, trường Đại học Hà Tĩnh.*

THỰC TRẠNG VÀ ĐỀ XUẤT TRONG GIẢNG DẠY MÔN CHÍNH TRỊ HỌC ĐẠI CƯƠNG TẠI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

ThS. Trương Thị Lê Hồng

Trường Đại học Ngoại ngữ - Tin học thành phố Hồ Chí Minh

Tóm tắt

Môn chính trị học đại cương từ lâu đã được giảng dạy trên toàn thế giới. Tuy nhiên đến thập niên 90, Việt Nam mới bắt đầu đưa vào giảng dạy môn chính trị học đại cương ở một số chuyên ngành nhất định. Nhằm đáp ứng xu hướng phát triển của thế giới, đặc biệt là trong thời đại công nghệ 4.0 như hiện nay, việc giảng dạy môn chính trị học cần có những sự thay đổi cho phù hợp với thời đại. Vì vậy, bài viết nhằm đưa ra thực trạng việc giảng dạy môn Chính trị học đại cương tại thành phố Hồ Chí Minh. Từ đó, đề xuất một số giải pháp nhằm giúp cho việc giảng dạy môn chính trị học đại cương của thành phố Hồ Chí Minh nói riêng và của Việt Nam nói chung ngày càng phát triển và có chất lượng hơn trong tương lai.

***Từ khóa:** giảng dạy chính trị học, thực trạng, đề xuất, môn chính trị học tại thành phố Hồ Chí Minh*

PHẦN II:

NGHIÊN CỨU VÀ GIẢNG DẠY CÁC MÔN TRIẾT HỌC MÁC-LÊNIN, KINH TẾ CHÍNH TRỊ MÁC-LÊNIN, CHỦ NGHĨA XÃ HỘI KHOA HỌC, TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH, LỊCH SỬ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM

PHÁT HUY VAI TRÒ TRI THỨC TRIẾT HỌC TRONG ĐÀO TẠO SAU ĐẠI HỌC Ở VIỆT NAM HIỆN NAY

TS. Phạm Văn Sinh

Trường Đại học Kinh tế Quốc dân

Tóm tắt

Triết học là học phần quan trọng trong chương trình đào tạo thạc sĩ, tiến sĩ ở Việt Nam cũng như ở tất cả các nước khác. Từ năm 2013, Bộ Giáo dục và Đào tạo đã tiến hành đổi mới chương trình – giáo trình Triết học cho phù hợp hơn với nhu cầu đào tạo của các cơ sở đào tạo sau đại học của cả nước. Tuy nhiên, so với nhu cầu nâng cao chất lượng đào tạo thạc sĩ, tiến sĩ hiện nay, nhất là trong điều kiện tự chủ và hội nhập của các trường đại học, chương trình – giáo trình Triết học hiện hành vẫn còn nhiều bất cập, cần được tiếp tục đổi mới toàn diện và theo chiều sâu.

Từ kinh nghiệm trên 30 năm giảng dạy, trực tiếp tham gia xây dựng chương trình- giáo trình và tham gia các cuộc khảo sát chương trình Triết học tại một số nước do Bộ Giáo dục và Đào tạo tổ chức, tác giả bài tham luận đã chỉ ra 5 hạn chế của chương trình- giáo trình Triết học hiện hành, đồng thời cũng nêu ra quan điểm và giải pháp chung (gồm 5 điểm), đặc biệt nhấn mạnh các nội dung của giải pháp có tính thiết thực và khả thi nhằm đổi mới hệ thống các chuyên đề, bài giảng Triết học cho đối tượng đào tạo sau đại học ở Việt Nam nói chung và đào tạo sau đại học tại Trường Đại học Kinh tế Quốc dân nói riêng hiện nay.

***Từ khóa:** Triết học, Triết học Mác - Lênin, Tri thức, tri thức triết học, đào tạo sau đại học*

DAY HỌC TRIẾT HỌC MÁC LÊNIN Ở CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC VIỆT NAM: KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC, VẤN ĐỀ ĐẶT RA VÀ GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG

PGS.TS. Trần Ngọc Liêu

ThS. Hoàng Văn Thắng

*Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn,
Đại học Quốc gia Hà Nội*

Trong những năm qua, việc giáo dục Chủ nghĩa Mác - Lênin ở Việt Nam đã đạt được những kết quả rất khả quan. Tuy nhiên, còn nhiều vấn đề đặt ra về mục tiêu, chương trình, phương pháp, chất lượng giáo dục v.v.. thu hút sự quan tâm của Đảng, Nhà nước, các nhà khoa học, nhà giáo, nhà quản lý trong việc đề xuất các giải pháp nhằm nâng cao chất lượng giáo dục lý luận chính trị ở Việt Nam hiện nay. Trong khuôn khổ bài viết này, chúng tôi tiếp tục bàn luận vấn đề *Day học Triết học Mác – Lênin (cho sinh viên hệ không chuyên) ở các trường đại học Việt Nam: Kết quả đạt được, vấn đề đặt ra và giải pháp nâng cao chất lượng.*

GIẢNG DẠY VÀ HỌC TẬP TRIẾT HỌC MÁC – LÊNIN GẮN VỚI CÁCH MẠNG CÔNG NGHIỆP 4.0 VÀ SỰ PHÁT TRIỂN Ở VIỆT NAM

ThS. Trần Đình Thỏa

Trường Đại học Xây dựng

Tóm tắt

Bằng hệ thống phương pháp nghiên cứu thích hợp, bài viết làm rõ mối quan hệ giữa cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 và sự phát triển Việt Nam. Đồng thời, khẳng định tính tất yếu đổi mới phương pháp giảng dạy triết học tại các trường đại học theo hướng gắn giảng dạy lý thuyết vào thực tiễn. Từ đó, bài viết đề xuất giải pháp lồng ghép kiến thức về cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 trong giảng dạy và học tập môn Triết học Mác – Lênin tại các trường đại học Việt Nam.

Từ khóa: *Cách mạng công nghiệp 4.0; Giảng dạy và học tập triết học Mác – Lênin.*

MỘT SỐ VẤN ĐỀ VỀ ĐỔI MỚI GIẢNG DẠY VÀ HỌC TẬP TRIẾT HỌC Ở VIỆT NAM HIỆN NAY

TS. Tạ Thị Vân Hà

Trường Đại học Thương mại

Tóm tắt

Toàn cầu hóa và sự phát triển mạnh mẽ của khoa học công nghệ đã đặt ra những yêu cầu mới đối với việc đổi mới giáo dục đại học. Việc đổi mới giảng dạy và học tập triết học ở các trường đại học ở Việt Nam hiện nay không nằm ngoài tiến trình ấy. Báo cáo tập trung vào phân tích làm rõ một số nội dung chính: thực trạng việc học tập triết học của sinh viên và nguyên nhân dẫn đến thực trạng ấy để đề xuất những giải pháp xuất phát từ cả người dạy và người học để

khắc phục thực trạng trên.

Từ khóa: *Đổi mới, giảng dạy triết học, hội nhập quốc tế, phương pháp*

QUAN NIỆM CỦA JOHN DEWEY VỀ NỘI DUNG GIÁO DỤC VÀ NHỮNG ĐIỂM GỢI MỞ ĐỐI VỚI VIỆC GIẢNG DẠY TRIẾT HỌC MARX – LENIN Ở VIỆT NAM HIỆN NAY

TS. Phan Thành Nhân

Trường Đại học Kiến trúc Hà Nội

Tóm tắt

John Dewey (1859 - 1952) là một triết gia, nhà tâm lý học và cải cách giáo dục xuất sắc của nước Mỹ với những ý tưởng ghi đậm dấu ấn trong tiến trình cải cách giáo dục và xã hội. Triết học giáo dục của John Dewey đã được hiện thực hóa không chỉ ở nước Mỹ mà còn ở nhiều quốc gia châu Âu cũng như châu Á. Trong bài viết này, tác giả tập nghiên cứu những nội dung sau: Thứ nhất, phân tích sự phê phán của John Dewey đối với nội dung giáo dục trong nền giáo dục truyền thống. Thứ hai, những yêu cầu được John Dewey đưa ra đối với nội dung giáo dục trong nền giáo dục tiến bộ, dân chủ và hiện đại; thứ ba, những gợi mở từ quan điểm của Dewey về nội dung giáo dục đối với việc giảng dạy triết học Mác - Lênin ở Việt Nam hiện nay.

Từ khóa: *John Dewey; nội dung giáo dục; triết học; Việt Nam.*

TỪ CÁCH TIẾP CẬN PHẬT GIÁO VỀ GIÁO DỤC SUY NGHĨ VỀ GIẢNG DẠY TRIẾT HỌC MÁC - LÊNIN Ở VIỆT NAM HIỆN NAY

NCS. ThS. Nguyễn Thị Lê Thu

Trường Đại học Kinh tế Quốc dân

Tóm tắt:

Bài viết phân tích những tư tưởng về giáo dục của Phật giáo và chỉ ra giá trị của những tư tưởng này đối với giáo dục hiện đại. Từ góc độ giáo dục Phật giáo, tác giả nêu lên một vài suy nghĩ, nhận định về việc giảng dạy môn Triết học Mác – Lênin ở hai khía cạnh: nội dung và phương pháp giảng dạy, từ đó kết hợp phân tích và đề xuất một số gợi mở trong giảng dạy để phát huy vai trò thực sự của Triết học Mác – Lênin đối với sinh viên hiện nay.

Từ khóa: *Phật giáo, giáo dục Phật giáo, triết học Mác – Lênin, giảng dạy Triết học Mác - Lênin*

PHÉP BIỆN CHỨNG DUY VẬT VÀ VIỆC VẬN DỤNG VÀO ĐỔI MỚI PHƯƠNG PHÁP HỌC TẬP CỦA SINH VIÊN HIỆN NAY

ThS. Nguyễn Thị Hoài Thanh

ThS. Hồ Thị Thủy

Đại học Thái Nguyên

Tóm tắt

Phép biện chứng duy vật có vai trò to lớn đối với nhận thức và hoạt động thực tiễn của sinh viên. Trang bị phép biện chứng duy vật cho sinh viên là trang bị cho họ những nguyên tắc cơ bản của tư duy. Các nguyên tắc phương pháp luận cơ bản của tư duy biện chứng bao gồm: Nguyên tắc khách quan, nguyên tắc toàn diện, nguyên tắc phát triển, nguyên tắc lịch sử - cụ thể, nguyên tắc thực tiễn... Vận dụng những nguyên tắc phương pháp luận của phép biện chứng duy vật vào quá trình học tập của sinh viên sẽ giúp việc học tập và nghiên cứu các môn khoa học có hiệu quả hơn, đồng thời có khả năng gắn kết lý luận với thực tiễn, gắn học với hành..

Từ khóa: *Phép biện chứng duy vật.*

MỘT SỐ PHƯƠNG PHÁP TẠO HỨNG THÚ TRONG GIẢNG DẠY VÀ HỌC TẬP TRIẾT HỌC

TS. Ngô Văn Hưởng

Trường Đại học Mở - Địa chất

TS. Đinh Thị Cúc

Trường Đại học Thương Mại

Tóm tắt

Đổi mới phương pháp giảng dạy nhằm đạt hiệu quả và nâng cao chất lượng học tập là yêu cầu bắt buộc đối với một nền giáo dục. Đối với các môn khoa học lý luận chính trị nói chung và môn triết học nói riêng việc đổi mới phương pháp giảng dạy nhằm nâng cao hiệu quả trong việc giảng dạy và học tập của người học là việc làm bức thiết hiện nay. Muốn đạt hiệu quả trong việc giảng dạy môn học này, người dạy phải thay đổi phương pháp giảng dạy thụ động sang phương pháp giảng dạy tích cực, phải thúc đẩy người học tham gia tương tác tích cực vào quá trình truyền đạt và tiếp thu tri thức. Nhưng muốn đạt được điều này trước hết phải tạo được hứng thú cho người học. Trong bài viết này chúng tôi sử dụng phương pháp luận nhận thức duy vật biện chứng để tập trung vào phân tích vai trò của hứng thú để đạt được hiệu quả trong việc học tập môn triết học; những yêu cầu về mặt phương pháp giảng dạy để tạo hứng thú và đặt người học vào môi trường triết học trong quá trình tương tác giữa thầy với trò.

**TỪ VAI TRÒ CỦA TRIẾT HỌC MÁC – LÊNIN
TRONG SỰ NGHIỆP ĐỔI MỚI SUY NGẪM VỀ
HƯỚNG NGHIÊN CỨU CỦA TRIẾT HỌC VIỆT NAM HIỆN NAY**

TS. Đinh Thị Phượng

TS. Vương Thị Bích Thủy

Trường Đại học Sư phạm, Đại học Đà Nẵng

Trên cơ sở trình bày về những thành tựu sau hơn 30 năm đổi mới của đất nước, bài viết tập trung phân tích vai trò của triết học Mác- Lênin và hướng nghiên cứu của triết học Việt Nam hiện nay. Trong công cuộc đổi mới đất nước, triết học Mác – Lênin đã khẳng định được vai trò quan trọng: là cơ sở lý luận khoa học của đổi mới tư duy lý luận; là cơ sở thế giới quan và phương pháp luận khoa học và cách mạng trong phân tích xu hướng phát triển của xã hội; là cơ sở lý luận khoa học của sự nghiệp đổi mới theo định hướng xã hội chủ nghĩa. Bên cạnh đó, bài viết đề cập đến ba hướng nghiên cứu của triết học Việt Nam hiện nay, đó là: tiếp tục nghiên cứu về tư tưởng triết học Việt Nam; nghiên cứu về những vấn đề thực tiễn của sự nghiệp đổi mới đất nước; nghiên cứu những thành tựu mới nhất của triết học thế giới có ảnh hưởng nhiều đến Việt Nam.

Từ khóa: Vai trò của triết học; Triết học Mác- Lênin; Sự nghiệp đổi mới; Triết học Việt Nam; Hướng nghiên cứu;

**QUAN ĐIỂM CỦA ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM VỀ BIỆN CHỨNG
GIỮA LỰC LƯỢNG SẢN XUẤT VÀ QUAN HỆ SẢN XUẤT TRONG QUÁ
TRÌNH XÂY DỰNG CHỦ NGHĨA XÃ HỘI Ở VIỆT NAM HIỆN NAY**

ThS. Trần Thùy Linh

Trường Đại học Công nghệ Thông tin & Truyền thông Thái Nguyên

Tóm tắt

Vấn đề biện chứng giữa lực lượng sản xuất và quan hệ sản xuất xã hội chủ nghĩa trong quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội (CNXH) ở Việt Nam hiện nay có ý nghĩa to lớn. Hiện nay, sự phát triển của lực lượng sản xuất hiện đại gắn liền với sự phát triển của khoa học công nghệ, giáo dục và đào tạo... đặt ra sự tiến bộ của quan hệ sản xuất ở nước ta với lực lượng sản xuất hiện đại. Định hướng của Đảng ta về xây dựng, hoàn thiện từng bước quan hệ sản xuất xã hội chủ nghĩa thể hiện ở các chủ trương, biện pháp nhằm phát triển lực lượng sản xuất và củng cố, hoàn thiện quan hệ sản xuất mới.

Từ khóa: Lực lượng sản xuất hiện đại, quan hệ sản xuất, định hướng của Đảng...

ĐỔI MỚI GIẢNG DẠY MÔN KINH TẾ CHÍNH TRỊ TIẾP CẬN NỀN KINH TẾ SỐ

PGS. TS. An Như Hải

Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh

Tóm tắt

Nền kinh tế số kết quả của cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư với kỹ thuật số được ứng dụng rộng rãi trong mọi lĩnh vực đời sống xã hội. Đến nay, môn Kinh tế chính trị giảng dạy ở bậc đại học nước ta đã đổi mới theo hướng tập trung vào lý luận về nền kinh tế thị trường tuân thủ logic và lịch sử phát triển từ thấp lên cao. Người dạy có thể sử dụng các thành quả của nền kinh tế số làm phương tiện giúp nâng cao năng lực và phát huy tính sáng tạo của người học.

Từ khóa: *Kinh tế chính trị; Nền kinh tế số; Phương pháp giảng dạy.*

ĐỔI MỚI GIẢNG DẠY KINH TẾ CHÍNH TRỊ MÁC – LÊNIN ĐỐI VỚI HỆ ĐÀO TẠO ĐẠI HỌC Ở VIỆT NAM TRONG BỐI CẢNH MỚI

PGS.TS Đoàn Xuân Thủy

Viện Kinh tế chính trị học

Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

Tóm tắt

Trên cơ sở luận giải sự cần thiết phải đổi mới giảng dạy kinh tế chính trị Mác – Lênin trong đào tạo đại học ở Việt Nam trong bối cảnh ngày nay, Tác giả phân tích yêu cầu đối với đổi mới giảng dạy kinh tế chính trị Mác – Lênin trong đào tạo đại học, đó là: thứ nhất, yêu cầu đảm bảo các mục tiêu giảng dạy về kiến thức, kỹ năng, tư tưởng; thứ hai, yêu cầu về lựa chọn nội dung giảng dạy; thứ ba, yêu cầu về phương pháp giảng dạy, học tập, về giảng viên và trách nhiệm của cơ sở đào tạo.

Từ khóa: *Kinh tế chính trị Mác – Lênin, đào tạo đại học, Việt Nam*

HÀNG HÓA VÀ VẤN ĐỀ XÁC ĐỊNH GIÁ TRỊ THƯƠNG HIỆU HÀNG HÓA TRONG NỀN KINH TẾ THỊ TRƯỜNG

TS. Lê Thị Thúy

Học viện Báo chí và Tuyên truyền

Tóm tắt

Bài viết phân tích về hàng hóa và các thuộc tính của nó, nghiên cứu về xác định giá trị thương hiệu cho hàng hóa dưới góc nhìn học thuyết giá trị lao động của Mác và thực tiễn cho vấn đề xác định giá trị thương hiệu cho hàng hóa trong nền kinh tế thị trường.

Từ khóa: *Hàng hóa, thương hiệu, giá trị thương hiệu, học thuyết giá trị lao động*

**TRÌNH BÀY HỌC THUYẾT GIÁ TRỊ THẶNG DƯ CỦA C. MÁC
THEO HƯỚNG PHÁT HUY NĂNG LỰC SÁNG TẠO
CỦA SINH VIÊN HIỆN NAY**

TS. Trần Xuân Châu

Trường Đại học Kinh tế Huế, Đại học Huế

Tóm tắt

Tiếp cận học thuyết giá trị thặng dư của C. Mác ở góc độ khoa học và nhận thức, giải thích, vận dụng lý luận đó vào thực tiễn phát triển nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa Việt Nam có vai trò quan trọng trong giảng dạy ở các trường đại học của nước ta hiện nay. Bài viết tập trung vào việc mở rộng, vận dụng lý luận giá trị thặng dư của C. Mác nhằm góp phần nâng cao chất lượng trong đào tạo nguồn nhân lực hiện nay ở các trường đại học, theo yêu cầu của Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng cộng sản Việt Nam “Vận dụng sáng tạo và phát triển chủ nghĩa Mác – Lênin, ... phù hợp với Việt Nam” (5, tr 69)

Từ khóa: *Giá trị thặng dư, kinh tế tư nhân, lợi nhuận.*

**SỰ PHÁT TRIỂN LÝ LUẬN CỦA ĐẢNG VỀ KINH TẾ THỊ TRƯỜNG
ĐỊNH HƯỚNG XÃ HỘI CHỦ NGHĨA**

Lê Thị Hồng Hạnh

Trường Đại học Tây Nguyên

Trần Thùy Linh

Trường Đại học Công nghệ Thông tin và Truyền thông, Đại học Thái Nguyên

Tóm tắt

Một trong những nội dung quan trọng đường lối đổi mới của Đảng ta là quan điểm phát triển nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa. Để đi đến được nhận thức quan trọng này chúng ta đã trải qua một quá trình tìm tòi, nghiên cứu lý luận, tổng kết thực tiễn, phát triển nhận thức trong suốt hơn 30 năm đổi mới vừa qua. Bài viết phân tích tính đặc thù của kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam và sự phát triển nhận thức của Đảng ta về phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa qua các nhiệm kỳ Đại hội thời kỳ đổi mới.

Từ khóa: *Kinh tế thị trường, Kinh tế thị trường xã hội chủ nghĩa*

GỖ BỎ NÚT THẮT CỦA NỀN KINH TẾ THỊ TRƯỜNG ĐỊNH HƯỚNG XÃ HỘI CHỦ NGHĨA Ở VIỆT NAM HIỆN NAY

ThS. Hoàng Thị Hồng Hạnh

Học viện Tài chính

Tóm tắt

Phát triển nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa là một quyết sách và hướng đi hoàn toàn đúng của Đảng và Nhà nước ta. Không những phù hợp với quy luật khách quan, mà còn khắc phục được những hạn chế trong nền kinh tế tập trung bao cấp để lại. Mặt khác phát triển kinh tế thị trường còn làm cho năng suất lao động tăng lên, không những giải quyết được vấn đề việc làm mà đời sống của nhân dân được nâng cao, qua đó góp phần làm tăng trưởng nền kinh tế quốc dân. Tuy nhiên để phát triển được nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam hiện nay một cách mạnh mẽ và đạt hiệu quả cao hơn nữa, thì yêu cầu Đảng và Nhà nước phải sớm nhận thức và gỡ bỏ được những nút thắt của nền kinh tế thị trường. Muốn vậy cần phát huy yếu tố thị trường, tận dụng được những lợi thế của yếu tố này, cùng với đó hoàn thiện chính sách an sinh xã hội tạo động lực phát triển nền kinh tế quốc dân.

Từ khóa: *Nút thắt, kinh tế, Việt Nam.*

HOÀN THIỆN THỂ CHẾ KINH TẾ THỊ TRƯỜNG ĐỊNH HƯỚNG XÃ HỘI CHỦ NGHĨA Ở VIỆT NAM

ThS. Lê Văn Sơn

Trường Đại học Kinh tế, Đại học Huế

Tóm tắt

Thể chế của một xã hội nói chung và thể chế kinh tế có ảnh hưởng lớn đến sự phát triển kinh tế - xã hội của một quốc gia. Thể chế kinh tế có quan hệ chặt chẽ với thể chế chính trị và thể chế xã hội, trong đó thể chế kinh tế của một quốc gia chịu sự ảnh hưởng sâu sắc vào thể chế chính trị của quốc gia đó. Việc đổi mới, hoàn thiện thể chế kinh tế cho sự phát triển kinh tế - xã hội luôn là vấn đề trọng tâm của chính phủ. Bài viết này đề cập quan niệm về thể chế kinh tế và đổi mới, hoàn thiện thể chế kinh tế ở Việt Nam hiện nay.

Từ khóa: *thể chế kinh tế thị trường, Việt Nam*

ĐẢM BẢO HÀI HÒA MỐI QUAN HỆ LỢI ÍCH GIỮA NGƯỜI LAO ĐỘNG VÀ NGƯỜI SỬ DỤNG LAO ĐỘNG THÔNG QUA QUỸ BẢO HIỂM XÃ HỘI Ở VIỆT NAM – THỰC TRẠNG VÀ KHUYẾN NGHỊ

TS. Nguyễn Thị Hòa

Trường Đại học Kinh tế Quốc dân

Tóm tắt

Lợi ích luôn là động lực để con người hành động và là động lực cho sự phát triển xã hội. Tuy nhiên lợi ích chỉ trở thành động lực cho sự phát triển của xã hội khi có sự hài hòa giữa các thành viên trong xã hội, giữa cá nhân và xã hội. Sự hài hòa này không được đảm bảo thì xã hội sẽ mất ổn định và không thể phát triển. Hiện nay, ở nước ta trong điều kiện tồn tại nhiều thành phần kinh tế, mâu thuẫn lợi ích giữa người sử dụng lao động (NSDLĐ) và người lao động (NLD) đang tồn tại và có lúc biểu hiện gay gắt. Làm thế nào để hài hòa lợi ích giữa các chủ thể này đang là một vấn đề cần phải giải quyết. Bảo hiểm xã hội (BHXH) góp phần thực hiện hài hòa lợi ích giữa các chủ thể đó, bởi nó liên quan trực tiếp đến lợi ích của NSDLĐ và NLD. Bài viết nhằm làm rõ thực trạng, từ đó đề xuất một số khuyến nghị nâng cao vai trò của BHXH đối với đảm bảo hài hòa mối quan hệ lợi ích giữa NSDLĐ và NLD trong nền kinh tế thị trường ở Việt Nam hiện nay.

Từ khóa: *quan hệ lợi ích kinh tế; người lao động; người sử dụng lao động ; bảo hiểm xã hội.*

ĐẨY MẠNH CÔNG NGHIỆP HÓA, HIỆN ĐẠI HÓA Ở VIỆT NAM HIỆN NAY

ThS. Lê Thị Hương

Trường Đại học Công nghệ thông tin và Truyền thông, Đại học Thái Nguyên

Tóm tắt

Mặc dù cách mạng công nghiệp lần thứ tư mới ở giai đoạn đầu tiên, chưa thể hiện hết những khả năng phát triển; tuy nhiên, những đánh giá, dự báo trên thế giới hiện nay đều cho rằng, cách mạng công nghiệp lần thứ tư sẽ phát triển với tốc độ nhanh hơn nhiều lần so với các cuộc cách mạng công nghiệp trước đây. Ở Việt Nam, cuộc cách mạng công nghiệp lần này có tác động mạnh mẽ tới tất cả các mặt của đời sống xã hội: làm thay đổi căn bản phương thức phân phối, tiêu dùng, cách thức tổ chức và làm việc của con người. Trong bối cảnh ấy, quá trình công nghiệp hóa-hiện đại hóa ở Việt Nam cũng chịu nhiều tác động và có những biến đổi sâu sắc. Trong khuôn khổ bài viết, tác giả chỉ đề cập tới thực trạng của quá trình CNH-HĐH, từ đó đề xuất một số giải pháp nhằm đẩy mạnh CNH-HĐH ở Việt Nam hiện nay.

Từ khóa: *Công nghệ 4.0, công nghiệp hóa-hiện đại hóa (CNH-HĐH), thực trạng, giải pháp.*

ĐẨY MẠNH HỘI NHẬP KINH TẾ QUỐC TẾ CỦA VIỆT NAM

PGS.TS. Nguyễn Thị Thanh Hiếu

Trường Đại học Kinh tế Quốc dân

Tóm tắt

Gia nhập ASEAN vào tháng 7 năm 1995 đã mở đầu tiến trình hội nhập kinh tế quốc tế của Việt Nam. Chính thức trở thành thành viên của Tổ chức Thương mại Thế giới vào tháng 1 năm 2007 là sự kiện đánh dấu bước hội nhập toàn diện của Việt Nam với nền kinh tế thế giới. Những kết quả đạt được trong quá trình hội nhập kinh tế quốc tế đã góp phần quan trọng vào công cuộc xây dựng và phát triển đất nước, khẳng định được vị thế của Việt Nam trên trường quốc tế. Bên cạnh những kết quả tích cực, hội nhập kinh tế quốc tế của nước ta vẫn còn tồn tại một số hạn chế. Bài viết điểm lại quá trình hội nhập kinh tế quốc tế của Việt Nam từ năm 2007 đến năm 2018; đánh giá thành tựu và hạn chế của hội nhập kinh tế quốc tế thời gian qua và đề xuất một số nhóm giải pháp cơ bản nhằm đẩy mạnh hội nhập kinh tế quốc tế của Việt Nam đến năm 2025 và tầm nhìn đến năm 2030.

Từ khóa: *hội nhập kinh tế quốc tế, hội nhập kinh tế quốc tế của Việt Nam; đẩy mạnh hội nhập kinh tế quốc tế của Việt Nam.*

BẢO ĐẢM LỢI ÍCH QUỐC GIA TRONG HỘI NHẬP QUỐC TẾ

ThS. Nguyễn Đình Cường

Trường Đại học Đồng Tháp

Tóm tắt:

Bài viết tập trung luận giải về lợi ích quốc gia trong xu thế toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế. Bên cạnh đó, tác giả bài viết cũng phân tích, làm sáng tỏ quan điểm của Đảng về xác định lợi ích quốc gia và nội hàm lợi ích quốc gia khi Việt Nam tham gia vào tiến trình toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế.

Từ khóa: *Quốc gia; Lợi ích quốc gia, Hội nhập quốc tế.*

BÀN VỀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU, SỬ DỤNG TÁC PHẨM KINH ĐIỂN TRONG GIẢNG DẠY KINH TẾ CHÍNH TRỊ MÁC – LÊNIN CHO SINH VIÊN CHUYÊN NGÀNH LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ

Nguyễn Thanh Thanh

Đại học Trà Vinh

Tóm tắt

Xét theo nghĩa hẹp, Kinh tế chính trị Mác – Lênin là một trong ba bộ phận hợp thành Chủ nghĩa Mác – Lênin, được xây dựng dựa trên những tác phẩm nghiên cứu đồ sộ của C.Mác, Ph.Ăngghen, V.I.Lênin. Những tác phẩm này đều mang giá trị nền móng, sự ảnh hưởng vô cùng to lớn, sức sống bền bỉ đến tận ngày nay và cả trong tương lai. Ta gọi đó là tác phẩm kinh điển của Chủ nghĩa Mác – Lênin. Trên thực tế, trong dạy học môn Kinh tế chính trị Mác – Lênin hiện nay có

xu hướng một bộ phận giáo viên không sử dụng các tác phẩm kinh điển trong nghiên cứu và giảng dạy. Một mặt, xuất phát từ hạn chế về năng lực chuyên môn, không bồi đắp kiến thức liên tục. Mặt khác, do nhận thức chưa đúng về vai trò, vị trí, tầm quan trọng của các tác phẩm kinh điển trong dạy học Kinh tế chính trị Mác – Lênin. Từ đó, ảnh hưởng không nhỏ đến chất lượng dạy học bộ môn này. Sử dụng tác phẩm kinh điển trong dạy học môn Kinh tế chính trị Mác – Lênin một cách hợp lý sẽ làm gia tăng giá trị lý luận cũng như giá trị thực tiễn của môn học.

Từ khóa: *Tác phẩm kinh điển, Kinh tế chính trị Mác – Lênin, Chủ nghĩa Mác – Lênin.*

NGHIÊN CỨU SỰ TƯƠNG TÁC GIỮA KHÁI NIỆM GIAI CẤP CÔNG NHÂN VỚI KHÁI NIỆM CÁCH MẠNG XÃ HỘI TRONG TƯ TƯỞNG CỦA C.MÁC VÀ PH.ĂNG GHEN

NCS. Trần Văn Giảng

TS. Phạm Thị Nga

NCS. Nguyễn Thị Thủy

Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh, Đại học Thái Nguyên

Tóm tắt

Bài viết nghiên cứu về sự tương tác giữa hai khái niệm giai cấp công nhân và khái niệm cách mạng xã hội trong tư duy lý luận. Tương tác giữa hai khái niệm này gây ra sự biến đổi ở cả hai khái niệm. Đồng thời, trong sự tương tác đó, một khái niệm mới được nảy sinh – khái niệm cách mạng vô sản. Khái niệm mới mang dấu hiệu của cả hai khái niệm tham gia tương tác, trong đó “tính chất cách mạng” đóng vai trò dấu hiệu loại; “tính chất giai cấp công nhân” đóng vai trò dấu hiệu chủng. Vì tính chất giai cấp công nhân là dấu hiệu chủng, nên cách mạng vô sản mang bản chất giai cấp công nhân. Bản chất giai cấp công nhân là bản chất mâu thuẫn. Bản chất giai cấp công nhân qui định mục đích, nhiệm vụ, phương pháp, tính chất... của cách mạng vô sản. Tất cả sự phân tích đó muốn góp phần nhỏ làm rõ hơn mối quan hệ logic giữa khái niệm giai cấp công nhân với khái niệm cách mạng xã hội, đặc biệt với khái niệm cách mạng vô sản.

Từ khóa: *giai cấp công nhân, cách mạng xã hội, cách mạng vô sản*

TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ THỰC HÀNH DÂN CHỦ TRONG CÔNG TÁC LÃNH ĐẠO NHÀ NƯỚC VÀ XÃ HỘI CỦA ĐẢNG VÀ ĐỊNH HƯỚNG XÂY DỰNG ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM HIỆN NAY

ThS. NCS. Nguyễn Thị Bích Thủy

Trường Đại học Kinh tế Quốc dân

Tóm tắt

Từ khi ra đời năm 1930 đến nay, Đảng Cộng Sản Việt Nam trên thực tế đã trở thành lực lượng chính trị duy nhất lãnh đạo Nhà nước và xã hội. Đảng lãnh đạo thông qua các tổ chức đảng và đảng viên được coi là một nội dung, đồng thời là nhân tố chủ yếu, tham gia vào toàn bộ hoạt động lãnh đạo của Đảng. Trong tư tưởng Hồ Chí Minh, thực hành dân chủ trong công tác lãnh đạo Nhà nước và xã hội của Đảng là Đảng lãnh đạo thực thi quyền là chủ của Nhân dân thông qua mối quan hệ giữa ba thành tố trong cơ chế tổng thể: Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, Nhân dân làm chủ cùng với việc nâng cao năng lực làm chủ của nhân dân thông qua các phong trào dân. Nhìn lại hơn 30 năm đổi mới, Đảng ta đã rút ra bài học: Đổi mới luôn quán triệt quan điểm “dân là gốc”, vì lợi ích của nhân dân, dựa vào nhân dân, phát huy vai trò làm chủ, tinh thần sáng tạo của nhân dân. Từ những cơ sở lý luận và thực tiễn, Đảng ngày càng nhận thức sâu sắc hơn về vai trò và nhiệm vụ mở rộng, phát huy dân chủ trong Đảng. Bài viết tập trung làm rõ những nội dung cơ bản trong tư tưởng Hồ Chí Minh về thực hành dân chủ trong công tác lãnh đạo nhà nước, lãnh đạo xã hội của Đảng, đồng thời nêu lên một số giá trị định hướng trong công tác xây dựng Đảng ở nước ta hiện nay.

***Từ khóa:** Hồ Chí Minh, công tác lãnh đạo Nhà nước và xã hội, xây dựng Đảng.*

HỌC TẬP TƯ CÁCH ĐẠO ĐỨC CÁCH MẠNG HỒ CHÍ MINH ĐỂ PHỤC VỤ SỰ NGHIỆP CÁCH MẠNG

TS. Lê Thị Hoa

Trường Đại học Kinh tế Quốc dân

Tóm tắt:

Chủ tịch Hồ Chí Minh là lãnh tụ kiệt xuất của dân tộc ta. Trong suốt cuộc đời hoạt động cách mạng của mình, Người đã để lại nhiều bài viết, bài nói về đạo đức cách mạng. Bản thân Người là tấm gương tiêu biểu và sinh động. Người đã để lại cho hậu thế một di sản tinh thần quý báu về tư tưởng đạo đức cách mạng gắn liền với chủ nghĩa nhân đạo hiện thực. Trong hệ thống tư tưởng đạo đức cách mạng của Hồ Chủ tịch, tư tưởng của Người về việc rèn luyện phẩm chất đạo đức cách mạng cho cán bộ luôn được người quan tâm sâu sát. Theo quan điểm của Người, công việc cách mạng thành hay bại, tốt hay xấu đều do cán bộ mà ra. Vì vậy công việc đào tạo cán bộ để có đầy đủ năng lực và phẩm chất đạo đức tốt là công việc gốc của Đảng. Người coi đạo đức là cái gốc của người cán bộ. Người căn dặn: “Đảng ta là một Đảng cầm quyền, mỗi đảng viên

và cán bộ phải thực sự thấm nhuần đạo đức cách mạng, phải thực sự cần kiệm, liêm chính, chí công vô tư, phải giữ gìn Đảng ta thật trong sạch, phải xứng đáng là người lãnh đạo, là người đầy tớ trung thành của nhân dân”³. Nhân cách đạo đức cao cả của Người có sức cảm hóa mãnh liệt đối với toàn Đảng, toàn dân và toàn quân ta. Học tập và làm theo tấm gương về đạo đức cách mạng của Người là nhiệm vụ, phương châm rèn luyện, hành động của Đảng và nhân dân ta, có ý nghĩa vô cùng quan trọng trong giai đoạn hiện nay.

Từ khóa: Tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh, phẩm chất đạo đức cách mạng, công tác cán bộ, rèn luyện phẩm chất đạo đức, phục vụ nhân dân.

QUAN ĐIỂM CỦA HỒ CHÍ MINH VỀ TRÁCH NHIỆM CỦA ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TRONG VIỆC CHĂM LO ĐỜI SỐNG NHÂN DÂN VÀ GIÁ TRỊ ĐỊNH HƯỚNG HIỆN NAY

TS. Nguyễn Chí Thiện

Trường Đại học Kinh tế Quốc dân

Tóm tắt

Sinh thời Chủ tịch Hồ Chí Minh đặc biệt quan tâm tới việc chăm lo đời sống cho nhân dân, Người ra đi tìm đường cứu nước cũng là để mưu cầu hạnh phúc cho nhân dân, làm cho nhân dân được tự do, được sung sướng. Để hoàn thành được nhiệm vụ này, Người đã sớm thành lập cho dân tộc Việt Nam một chính đảng, Đảng Cộng sản Việt Nam. Người cho rằng, Đảng ra đời sẽ đảm trách nhiệm vụ lãnh đạo dân tộc đấu tranh giành độc lập, đem lại đời sống ấm no, tự do hạnh phúc cho nhân dân. Những quan điểm này của Người vẫn còn nguyên giá trị, là kim chỉ nam cho mọi hoạt động lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam trong việc chăm lo đời sống nhân dân trong giai đoạn hiện nay.

Từ khóa: Đảng Cộng sản Việt Nam, trách nhiệm, nhiệm vụ, chăm lo đời sống, giá trị định hướng.

PHONG CÁCH LÃNH ĐẠO DÂN CHỦ HỒ CHÍ MINH – GIÁ TRỊ ĐỐI VỚI CÔNG TÁC XÂY DỰNG ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM HIỆN NAY

ThS. Nguyễn Thùy Linh

Trường Đại học Kinh tế quốc dân

Tóm tắt

Phong cách lãnh đạo dân chủ Hồ Chí Minh là điểm nổi bật nhất trong phong cách lãnh đạo của Người. Phong cách lãnh đạo dân chủ Hồ Chí Minh được biểu hiện trong tất cả các hoạt động chính của quá trình lãnh đạo như ra quyết định/chính sách, tổ chức thực hiện quyết định/ chính sách, kiểm tra giám sát việc thực hiện quyết định/chính sách. Phong cách lãnh đạo dân chủ Hồ Chí Minh có giá trị cả về lý luận và thực tiễn đối với công tác xây dựng Đảng Cộng sản Việt Nam hiện nay.

³Đảng Cộng sản Việt Nam (2016), Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII, Nxb.Chính trị Quốc gia, Hà Nội. tr. 8.

Từ khóa: Hồ Chí Minh, phong cách lãnh đạo, phong cách lãnh đạo dân chủ, xây dựng Đảng

**VẬN DỤNG TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH
VỀ XÂY DỰNG TỔ CHỨC CƠ SỞ ĐẢNG TRONG NÂNG CAO
CHẤT LƯỢNG SINH HOẠT TỔ CHỨC CƠ SỞ ĐẢNG HIỆN NAY**

*ThS. NCS. Lê Thị Hồng Thuận
Trường Đại học Kinh tế Quốc dân*

Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng đảng là một trong những di sản quý báu mà Người đã để lại cho Đảng và nhân dân ta trong đó những quan điểm về xây dựng tổ chức cơ sở đảng và sinh hoạt đảng nói riêng là những nội dung quan trọng. Là Người sáng lập và rèn luyện Đảng, Chủ tịch Hồ Chí Minh hiểu rất rõ vai trò nền tảng gốc rễ của chi bộ, của tổ chức đảng ở cơ sở đối với sự tồn tại và phát triển vững mạnh của Đảng. Những quan điểm đó của Người vẫn còn nguyên giá trị trong điều kiện hiện nay và để nâng cao chất lượng sinh hoạt tổ chức cơ sở đảng – điều kiện nền tảng để đảm bảo năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của Đảng, thì việc vận dụng tư tưởng của Hồ Chí Minh là vô cùng quan trọng.

Từ khóa: Hồ Chí Minh, sinh hoạt đảng, tổ chức cơ sở đảng

**NÂNG CAO HIỆU QUẢ VIỆC HỌC TẬP VÀ GIẢNG DẠY
TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH TRONG CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC
Ở VIỆT NAM HIỆN NAY**

*TS. Nguyễn Hải Yến
Học viện Ngân hàng*

Tóm tắt

Nghiên cứu và học tập tư tưởng Hồ Chí Minh có ý nghĩa đặc biệt quan trọng nhất là đối với sinh viên - đội ngũ trí thức tương lai của nước nhà trong bối cảnh hội nhập hiện nay. Việc nâng cao hiệu quả học tập và giảng dạy tư tưởng Hồ Chí Minh ở các trường đại học hiện nay sẽ giúp giảng viên và sinh viên nhận thức sâu sắc hơn nữa về tư tưởng, tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh nói riêng và toàn bộ tư tưởng của Người nói chung. Từ đó biết vận dụng tư tưởng của Người vào giải quyết các vấn đề đặt ra trong cuộc sống. Trong thời gian qua, việc giảng dạy và học tập tư tưởng Hồ Chí Minh tại các trường đại học đã đảm bảo được nội dung chương trình, theo đúng thời lượng Bộ Giáo dục quy định. Tuy nhiên, việc giảng dạy và học tập tư tưởng Hồ Chí Minh ở các trường đại học còn một số hạn chế. Do đó, rất cần phải có các giải pháp đồng bộ để khắc phục các bất cập, nâng cao hiệu quả giảng dạy và học tập tư tưởng Hồ Chí Minh nhằm góp phần tạo bước tiến mới, có kết quả, chất lượng cao hơn, góp phần làm cho chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và đường lối, quan điểm của Đảng giữ vai trò chủ đạo trong đời sống xã hội.

Từ khóa: Học tập và giảng dạy, tư tưởng Hồ Chí Minh, nâng cao hiệu quả, trường đại học

QUAN ĐIỂM HỒ CHÍ MINH VỀ MỤC ĐÍCH CỦA GIÁO DỤC LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ

ThS. Nguyễn Thị Thúy Hà

Trường Đại học Mở địa chất

ThS. Nguyễn Thị Hồng Thanh

Trường Cao đẳng Kinh tế – Kỹ thuật Trung ương

Tóm tắt

Trong suốt cuộc đời hoạt động cách mạng của mình, Hồ Chí Minh luôn coi trọng lý luận và công tác giáo dục lý luận cho cán bộ, đảng viên. Người tâm đắc với câu nói nổi tiếng của V.I.Lênin: “Không có lý luận cách mạng thì không có phong trào cách mạng” và “chỉ có một đảng có lý luận tiên phong hướng dẫn thì mới có thể làm tròn được vai trò chiến sĩ tiên phong”⁴. Người yêu cầu người lãnh đạo cách mạng, đội ngũ cán bộ, đảng viên phải thường xuyên trau dồi, học tập lý luận, đồng thời, vận dụng lý luận vào thực tiễn, không được coi thường lý luận và lý luận suông. Với tư cách là một nhà giáo dục, Hồ Chí Minh đã nêu ra một hệ thống quan điểm khá phong phú, toàn diện về mục đích, vai trò, nội dung và phương pháp giáo dục lý luận. Cho đến nay, những chỉ dẫn của Người vẫn còn nguyên giá trị và có ý nghĩa thiết thực đối với công tác giáo dục lý luận chính trị hiện nay. Bài viết góp phần luận giải và làm rõ quan điểm của Hồ Chí Minh về mục đích của công tác giáo dục lý luận chính trị.

***Từ khóa:** Hồ Chí Minh, mục đích, giáo dục, lý luận*

GIÁO DỤC LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ NHẪM GÓP PHẦN ĐÀO TẠO SINH VIÊN VỪA HỒNG VỪA CHUYÊN THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

ThS. Nguyễn Thị Thu Châu

Trường Đại học Tây Bắc

Tóm tắt

Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, nội dung bao quát của công tác thanh niên là hình thành “lớp người kế thừa xây dựng chủ nghĩa xã hội vừa hồng vừa chuyên”. Theo Người học tập ở trong nhà trường, trong sách vở chưa đủ, phải học cả trong cuộc sống, học ở người khác... Nội dung học tập cũng phải toàn diện: chương trình học vấn phổ thông, đại học, chuyên môn nghiệp vụ, học tập lý luận Mác-Lênin, đường lối chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của nhà nước..., trong đó, việc học tập lý luận Mác-Lênin, đường lối chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước là một nội dung rất quan trọng. Hiện nay dưới tác động của nhiều yếu tố nên việc coi trọng giáo dục lý luận chính trị, học các môn lý luận chính trị bị xem nhẹ, thờ ơ. Do vậy cần nhận thức đúng đắn về vai trò của việc giáo dục lý luận chính trị trong quá trình đào tạo sinh viên nói riêng và thanh niên nói chung thực sự là những người vừa đức, vừa tài theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

***Từ khóa:** giáo dục, lý luận chính trị*

⁴ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, tập 11, Nxb Chính trị quốc gia, H.2011, tr.93.

HỒ CHÍ MINH VỚI PHƯƠNG PHÁP GIÁO DỤC "NÊU GƯƠNG" VÀ Ý NGHĨA ĐỐI VỚI GIẢNG VIÊN LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ HIỆN NAY

TS. Nguyễn Hữu Công

Trường Đại học Kinh tế quốc dân

Tóm tắt

Nâng cao chất lượng, hiệu quả giảng dạy và học tập các môn lý luận trong các trường Đại học ở Việt Nam hiện nay đang nhận được sự quan tâm lớn của Đảng, Nhà nước và nhân dân. Đây cũng là niềm trăn trở thường xuyên của đội ngũ giảng viên lý luận chính trị. Để đạt được mục tiêu này cần phải thực hiện đồng thời nhiều giải pháp, biện pháp đúng đắn, phù hợp với thực tiễn đất nước. Nêu gương và sử dụng những tấm gương sáng để giáo dục con người và cộng đồng hướng tới cái tốt đẹp và cao cả là một phương pháp quan trọng trong tư tưởng giáo dục của chủ tịch Hồ Chí Minh. Có thể khẳng định phương pháp này đã đem lại hiệu quả lớn trong thực tiễn và đến nay vẫn còn nguyên giá trị. Nghiên cứu phương pháp giáo dục “nêu gương” của Người sẽ cho giảng viên lý luận chính trị những gợi mở, những định hướng quý báu trong việc nâng cao chất lượng, hiệu quả giảng dạy.

Từ khóa: Hồ Chí Minh, giảng viên lý luận chính trị, nêu gương, phương pháp giáo dục

VẬN DỤNG TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH TRONG ĐÀO TẠO, BỒI DƯỠNG GIẢNG VIÊN NGÀNH GIAO THÔNG VẬN TẢI Ở NƯỚC TA HIỆN NAY

TS. Vũ Thị Kiều Ly

Trường Đại học Công nghệ Giao thông Vận tải

Tóm tắt

Trong bối cảnh hội nhập và phát triển đất nước hiện nay, nghiên cứu tư tưởng Hồ Chí Minh về đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ thầy, cô giáo, trên cơ sở đó vận dụng vào việc đào tạo, bồi dưỡng giảng viên là một trong những nhiệm vụ quan trọng, quyết định đến sự phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao của toàn xã hội và ngành Giao thông vận tải. Để thực hiện nhiệm vụ này đòi hỏi mỗi giảng viên trong ngành, bên cạnh việc không ngừng tu dưỡng, rèn luyện những phẩm chất đạo đức tốt đẹp, còn cần phải chủ động nâng cao trình độ, chuyên môn nghiệp vụ, tiếp cận công nghệ hiện đại nhằm hướng tới xây dựng đội ngũ giảng viên có chất lượng cao, đáp ứng với yêu cầu của ngành. Tuy nhiên, trước yêu cầu thực tế của ngành Giao thông vận tải, công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ giảng viên vẫn còn tồn tại những hạn chế nhất định, cần phải có những giải pháp phù hợp để nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng giảng viên đáp ứng với yêu cầu phát triển của ngành trong bối cảnh hiện nay.

Từ khóa: Hồ Chí Minh, đào tạo, bồi dưỡng, giảng viên, Giao thông vận tải

**SỬ DỤNG NGÔN NGỮ NGHỆ THUẬT TRONG GIẢNG DẠY
MÔN HỌC TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC
SƯ PHẠM ĐẠI HỌC ĐÀ NẴNG HIỆN NAY**

ThS. Lê Thị Tuyết Mai,

ThS. Hồ Thanh Hải

Trường Đại học Sư phạm, Đại học Đà Nẵng

Tóm tắt

Sử dụng ngôn ngữ nghệ thuật trong giảng dạy môn tư tưởng Hồ Chí Minh là phương pháp dạy học mới, mang tính tích cực, nhân văn cao trong giáo dục nhân cách, ngôn ngữ và giá trị thẩm mỹ cho sinh viên. Việc sử dụng ngôn ngữ nghệ thuật giúp giảng viên hòa nhập với sự phát triển không ngừng của công nghệ, đem lại cho sinh viên một lượng ngôn ngữ phù hợp để tiếp cận khoa học một cách nhanh chóng. Tuy nhiên, ít giảng viên sử dụng do chưa có những kiến thức cụ thể, tường minh về phương pháp này. Trong bài viết này, các tác giả chỉ ra khái niệm, thực trạng, khó khăn và những giải pháp để có thể vận dụng ngôn ngữ nghệ thuật trong giảng dạy môn tư tưởng Hồ Chí Minh.

Từ khóa: *ngôn ngữ nghệ thuật, Tư tưởng Hồ Chí Minh.*

**ĐỔI MỚI PHƯƠNG PHÁP GIẢNG DẠY
MÔN TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH TRONG BỐI CẢNH HIỆN NAY**

TS. Võ Minh Hùng

Trường Đại học Bà Rịa – Vũng Tàu

TS. Phan Thị Hà

Trường Cao đẳng Kinh tế - Tài chính Vĩnh Long

Tóm tắt

Đổi mới phương pháp giảng dạy các môn lý luận chính trị nói chung và môn Tư tưởng Hồ Chí Minh nói riêng ở các trường đại học, cao đẳng trong giai đoạn hiện nay là nhu cầu cấp thiết, một nhiệm vụ trọng tâm của giảng viên lý luận chính trị. Song, hiện nay tình hình học tập, giảng dạy các môn Lý luận chính trị, đặc biệt là đối với môn Tư tưởng Hồ Chí Minh vẫn còn nhiều điều bất cập. Bài viết này chúng tôi đề cập đến thực trạng giảng dạy môn Tư tưởng Hồ Chí Minh trong các trường đại học, cao đẳng ở nước ta hiện nay và đưa ra một số giải pháp nhằm Đổi mới phương pháp giảng dạy Tư tưởng Hồ Chí Minh trong bối cảnh hiện nay.

Từ khóa: *Đổi mới; Phương pháp; Tư tưởng Hồ Chí Minh*

**VẬN DỤNG PHƯƠNG PHÁP THẢO LUẬN NHÓM THEO ĐỊNH HƯỚNG
PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC CHO SINH VIÊN TRONG DẠY HỌC MÔN TƯ
TƯỞNG HỒ CHÍ MINH TRONG CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC**

ThS. Trịnh Thị Kim Thoa

*Trường Đại học Công nghệ thông tin và Truyền thông
Đại học Thái Nguyên*

Tóm tắt

Môn học Tư tưởng Hồ Chí Minh có vai trò quan trọng trong việc bồi dưỡng, củng cố, tăng cường lý tưởng, niềm tin và quyết tâm nỗ lực hành động nhằm góp phần xây dựng và bảo vệ Tổ quốc cho sinh viên. Mặc dù có tầm quan trọng như vậy, nhưng trong thời gian qua hiệu quả mà môn học này mang lại chưa cao. Vì vậy, một vấn đề đặt ra cần phải giải quyết hiện nay là việc nâng cao chất lượng dạy học môn học này trong các trường đại học nhất là trong bối cảnh nước ta đang hội nhập vào nền kinh tế thế giới, các thế lực thù địch luôn tìm cách chống phá con đường đổi mới của đất nước do Đảng lãnh đạo. Trong bài viết này tác giả kiến nghị đổi mới phương pháp dạy học môn Tư tưởng Hồ Chí Minh bằng phương pháp thảo luận nhóm theo định hướng phát triển năng lực cho sinh viên.

***Từ khóa:** Đổi mới phương pháp giảng dạy, phương pháp thảo luận nhóm, môn học Tư tưởng Hồ Chí Minh, phát triển năng lực, sinh viên*

**SỬ DỤNG PHƯƠNG PHÁP NÊU VẤN ĐỀ TRONG DẠY HỌC
MÔN TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH Ở TRƯỜNG CAO ĐẲNG,
ĐẠI HỌC THEO HƯỚNG ĐỔI MỚI HIỆN NAY**

ThS. Hồ Thanh Hải

ThS. Phan Thị Quỳnh Lam

Trường Đại học Sư phạm, Đại học Đà Nẵng

Tóm tắt

Việc tìm kiếm và hình thành phương pháp trong dạy và học chung, môn Tư tưởng Hồ Chí Minh hiện nay có ý nghĩa vô cùng to lớn. Ngành giáo dục nước ta đang chuyển mình trong cải cách giáo dục từ dạy học theo hướng truyền tải nội dung sang dạy học theo định hướng phát triển năng lực từ cấp tiểu học, trung học cơ sở, trung học phổ thông, trung cấp, cao đẳng, đại học. Các môn học lý luận chính trị trong các cơ sở đào tạo hệ cao đẳng, đại học càng có ý nghĩa lớn hơn. Trong đó môn Tư tưởng Hồ Chí Minh cần phải giảng dạy sao cho phù hợp với công cuộc cải cách giáo dục hiện nay. Qua bài viết tác giả đề cập đến các lý luận về phương pháp nêu vấn đề trong dạy học môn tư tưởng Hồ Chí Minh cùng một số ví dụ minh họa cụ thể.

***Từ khóa:** Giáo dục; tư tưởng; phương pháp; nêu vấn đề; tình huống; Hồ Chí Minh.*

**NÂNG CAO HIỆU QUẢ SỬ DỤNG PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC
GIẢI QUYẾT TÌNH HUỐNG CÓ VẤN ĐỀ TRONG GIẢNG DẠY
MÔN TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH Ở CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC HIỆN NAY**

TS. Phạm Thị Thúy Vân

Trường Đại học Sư phạm Hà Nội 2

Tóm tắt

Đổi mới phương pháp dạy học theo hướng phát huy tính tích cực, chủ động và sáng tạo của người học là xu hướng tất yếu của giáo dục đại học Việt Nam trong thời kỳ hội nhập và phát triển hiện nay. Đối với các môn Lý luận chính trị, trong đó có môn Tư tưởng Hồ Chí Minh, xuất phát từ đặc thù tri thức của những môn học này, việc tìm kiếm và áp dụng các phương pháp dạy học phù hợp để nâng cao năng lực tự học, tự nghiên cứu cho sinh viên là yêu cầu cấp bách, góp phần nâng cao chất lượng quá trình dạy học. Trong bài viết này, chúng tôi tập trung làm rõ những vấn đề lý luận cơ bản của phương pháp dạy học giải quyết tình huống có vấn đề và đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả sử dụng phương pháp này trong giảng dạy môn Tư tưởng Hồ Chí Minh ở các trường đại học hiện nay.

***Từ khóa:** Môn Tư tưởng Hồ Chí Minh; phương pháp dạy học; tình huống có vấn đề.*

**SỬ DỤNG MỘT SỐ PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC TÍCH CỰC
TRONG GIẢNG DẠY MÔN TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH
Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC HỒNG ĐỨC**

ThS. Vũ Thị Lan

Trường Đại học Hồng Đức, Thanh Hóa

Tóm tắt

Sử dụng phương pháp dạy học tích cực trong việc nâng cao chất lượng dạy và học các môn lý luận chính trị nói chung, môn tư tưởng Hồ Chí Minh nói riêng là một yêu cầu cần thiết và quan trọng trong đổi mới giáo dục đại học hiện nay. Thực hiện phương châm đổi mới phương pháp dạy học, đào tạo, đặc biệt đẩy mạnh việc áp dụng các phương pháp dạy học tích cực trong giảng dạy, trong bài viết này, tác giả trình bày một số vấn đề liên quan đến việc sử dụng phương pháp dạy học tích cực trong giảng dạy môn tư tưởng Hồ Chí Minh ở Trường Đại học Hồng Đức hiện nay.

***Từ khóa:** phương pháp dạy học tích cực, tư tưởng Hồ Chí Minh*

**LÝ THUYẾT PHÁT TRIỂN KINH TẾ CỦA HỒ CHÍ MINH VÀ
VẬN DỤNG TRONG QUẢN LÝ KINH TẾ Ở VIỆT NAM HIỆN NAY**

TS. Lê Trung Kiên

Đại học Phòng cháy Chữa cháy

Tóm tắt

Lý thuyết phát triển kinh tế của Hồ Chí Minh là bộ phận quan trọng trong

di sản của Người, xuất phát từ thực tiễn Việt Nam và thế giới nhằm luận giải và định hướng quản lý kinh tế: về vai trò, mục tiêu, con đường phát triển; về tăng gia sản xuất và thực hành tiết kiệm; về cơ cấu, nguyên tắc và hiệu quả kinh tế; về lựa chọn mô hình và cách thức phát triển kinh tế trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội. Những quan điểm của Người để lại, chỉ dẫn cho Đảng và Nhà nước hoạch định đường lối, chính sách kinh tế cụ thể trong công cuộc đổi mới đất nước hiện nay.

Từ khóa: Hồ Chí Minh; lý thuyết phát triển

40 NĂM CHIẾN TRANH BIÊN GIỚI PHÍA BẮC 1979: ĐÔI ĐIỀU SUY NGẪM

TS. Nguyễn Thị Hoàn

Trường Đại học Kinh tế Quốc dân

Tóm tắt

Cuộc chiến tranh biên giới phía Bắc vào tháng 2/1979 do Trung Quốc phát động xâm lược Việt Nam đã qua đi được 40 năm. Dù Trung Quốc đã rút quân vào đầu tháng 3/1979 nhưng những hy sinh mất mát của người Việt Nam chỉ kết thúc thực sự vào năm 1989, sau khi Trung Quốc dùng vũ lực chiếm một số đảo thuộc quần đảo Trường Sa của Việt Nam. Để giúp giảng viên và sinh viên có những góc nhìn đầy đủ hơn về cuộc chiến bảo vệ từng tấc đất biên cương của quân và dân Việt Nam cũng như bản chất của hành động gọi là “dạy cho Việt Nam một bài học” từ Đặng Tiểu Bình, tôi xin giới thiệu bài nghiên cứu của mình về Chiến tranh biên giới phía Bắc 1979. Hy vọng bài viết là tài liệu tham khảo hữu ích cho việc chuẩn bị triển khai giảng dạy và học tập môn học Lịch sử Đảng cộng sản Việt Nam theo tinh thần đổi mới.

Từ khóa: Chiến tranh biên giới, Trung Quốc, Việt Nam

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG DẠY VÀ HỌC MÔN LỊCH SỬ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM Ở CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC HIỆN NAY

PGS. TS. Ngô Văn Hà

Trường Đại học Kinh tế, Đại học Đà Nẵng

Tóm tắt

Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam có ý nghĩa quan trọng trong việc trau dồi thế giới quan, phương pháp luận khoa học, xây dựng niềm tin, giáo dục lý tưởng cách mạng cho người học. Thời gian qua, việc giảng dạy Lý luận chính trị nói chung và Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam nói riêng ở các trường đại học đã đạt được những kết quả quan trọng, song vẫn có tình trạng học đối phó, hiệu quả chưa cao. Trong khi các thế lực thù địch luôn xuyên tạc lịch sử, bóp méo sự thật thì việc nâng cao chất lượng dạy và học lịch sử Đảng là rất cần thiết, góp phần vào đổi mới cơ bản, toàn diện giáo dục đại học và đấu tranh trên mặt trận tư tưởng hiện nay. Nâng cao chất lượng môn lịch sử Đảng cần tiến hành đồng bộ nhiều giải pháp, nhưng bài báo tập trung phân tích giải pháp về biên soạn giáo

trình theo hướng phát huy tư duy sáng tạo của người học; giảng dạy tích cực nêu và giải quyết vấn đề; hướng dẫn sinh viên tự học, cách học để chủ động chiếm lĩnh tri thức và liên hệ bài giảng với thực tiễn.

Từ khóa: Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam; nâng cao chất lượng dạy và học; ở các trường đại học.

THUẬN LỢI VÀ KHÓ KHĂN TRONG VIỆC ĐẢM BẢO CHẤT LƯỢNG GIẢNG DẠY MÔN LỊCH SỬ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM THEO CHƯƠNG TRÌNH, GIÁO TRÌNH MỚI

TS. Đặng Thị Thanh Trâm

Trường Đại học Mở - Địa chất

Tóm tắt: *Tham gia đợt tập huấn môn học Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam trong chương trình tập huấn các môn Lý luận chính trị năm 2019 của các cơ sở giáo dục khu vực phía Bắc, tác giả phân tích ở nhiều khía cạnh những mặt thuận và không thuận ảnh hưởng đến việc đảm bảo chất lượng giảng dạy học phần này. Đó là những yếu tố nằm trong chu trình đào tạo như giảng viên/ sinh viên, giáo trình/chương trình, công tác quản lý, cơ sở vật chất và cả những yếu tố bối cảnh xã hội từ bên ngoài tác động. Trên cơ sở đó, tác giả đề xuất một số giải pháp nhằm đảm bảo chất lượng giảng dạy môn Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam trong bối cảnh mới.*

Từ khóa: *giảng dạy Lịch sử Đảng Cộng sản Việt Nam, chương trình, giáo trình mới, đảm bảo chất lượng, thuận lợi và khó khăn.*

MỘT SỐ VẤN ĐỀ VỀ ĐẢNG CỘNG SẢN CÀM QUYỀN VÀ VẬN DỤNG VÀO THỰC TIỄN NƯỚC TA TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

ThS. Phí Thị Lan Phương

Trường Đại học Kinh tế Quốc dân

Tóm tắt

Từ ngày thành lập đến nay Đảng Cộng sản Việt Nam đã lãnh đạo nhân dân Việt Nam tiến hành cuộc đấu tranh cách mạng giành được những thắng lợi vĩ đại và trở thành Đảng duy nhất cầm quyền ở nước ta. Trong quá trình lãnh đạo sự nghiệp đổi mới, Đảng ta luôn kiên định vai trò lãnh đạo, vị thế cầm quyền của Đảng. Đây là vấn đề có tính nguyên tắc, là nhân tố quyết định cho công cuộc đổi mới thành công, đất nước phát triển theo đúng định hướng xã hội chủ nghĩa. Bài viết này nghiên cứu về bản chất, mục đích cũng như nội dung cầm quyền của Đảng, chỉ rõ những thuận lợi và nguy cơ của Đảng cầm quyền từ đó vận dụng vào công tác xây dựng Đảng Cộng sản Việt Nam trong giai đoạn hiện nay.

Từ khóa: *Đảng Cộng sản, Đảng cầm quyền, xây dựng Đảng*

**CÔNG TÁC KIỂM TRA, GIÁM SÁT
CỦA ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TRONG CÔNG CUỘC ĐỔI MỚI**

*ThS. Đoàn Mạnh Hùng
Học viện Chính trị khu vực I*

Tóm tắt

Trong quá trình lãnh đạo cách mạng, Đảng Cộng sản Việt Nam đặc biệt quan tâm công tác kiểm tra, giám sát và kỷ luật của Đảng. Đảng ta luôn khẳng định: lãnh đạo mà không kiểm tra thì coi như không lãnh đạo; kiểm tra, giám sát là chức năng lãnh đạo của Đảng, là một nội dung của phương thức lãnh đạo, là bộ phận quan trọng trong toàn bộ công tác xây dựng Đảng. Về vấn đề này, đã có nhiều bài viết, công trình khoa học đi sâu phân tích trong 30 năm đất nước đổi mới dưới sự lãnh đạo của Đảng. Công tác kiểm tra, giám sát đã được đẩy mạnh và phát huy rõ rệt hiệu quả, hiệu lực trong hai nhiệm kỳ Đại hội Đảng gần đây, đặc biệt là trong nhiệm kỳ đại hội XII của Đảng. Bài viết góp phần làm rõ tình hình công tác kiểm tra, giám sát của Đảng sau 33 năm đổi mới.

Từ khóa: *Tình hình, công tác kiểm tra, giám sát của Đảng, đổi mới*

PHẦN III: MỘT SỐ VẤN ĐỀ KINH TẾ XÃ HỘI

NHÀ NƯỚC KIẾN TẠO PHÁT TRIỂN - LÝ THUYẾT VÀ VẬN DỤNG Ở VIỆT NAM HIỆN NAY

TS. Nguyễn Hồng Sơn

Trưởng Đại học Kinh tế Quốc dân

Xây dựng nhà nước kiến tạo phát triển đang trở thành xu hướng chủ đạo của các nước trên thế giới, đặc biệt là các quốc gia mới nổi và các nước đang phát triển hiện nay. Ở nước ta, xây dựng nhà nước kiến tạo phát triển được coi là một định hướng chiến lược cơ bản trong đổi mới và hoàn thiện Hệ thống chính trị đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp phát triển đất nước trong bối cảnh cách mạng công nghiệp 4.0 và hội nhập quốc tế đang diễn ra mạnh mẽ. Trong bài phát biểu nhậm chức nhiệm kỳ 2016 - 2021, Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc đã khẳng định: “Nỗ lực xây dựng Chính phủ kiến tạo phát triển, liên chính hành động quyết liệt, phục vụ Nhân dân”ⁱ. Mặc dù khái niệm nhà nước kiến tạo phát triển đã xuất hiện cách đây vài thập kỷ, tuy nhiên hiện nay, vẫn là vấn đề mới mẻ cả về lý luận và thực tiễn ở nước ta. Bài viết bước đầu nêu lên một số vấn đề lý luận về nhà nước kiến tạo phát triển, làm rõ những thuận lợi, khó khăn và đề xuất một số giải pháp cơ bản xây dựng nhà nước kiến tạo phát triển ở Việt Nam hiện nay.

Từ khóa: Nhà nước, nhà nước kiến tạo phát triển.

CHIẾN LƯỢC GIẢM NGHÈO VÙNG MIỀN TÂY TỈNH NGHỆ AN : THỰC TRẠNG VÀ MỘT SỐ KHUYẾN NGHỊ

PGS.TS. Trần Việt Tiến

Trưởng Đại học Kinh tế Quốc dân

ThS. Thái Thanh Quý

UBND tỉnh Nghệ An

Tóm tắt

Mục tiêu của kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam là “thực hiện dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh”. Giảm nghèo một trong những nội dung để thực hiện mục tiêu đó trong điều kiện Việt Nam hiện nay.

Vùng miền Tây tỉnh Nghệ An là vùng miền núi. Chính quyền tỉnh Nghệ An luôn xác định vùng miền Tây là một trong ba vùng kinh tế đóng vai trò làm động lực tăng trưởng của tỉnh Nghệ An. Nhận thức rõ vị trí quan trọng vùng miền Tây, trong thời gian qua cùng sự quan tâm của Đảng, Chính phủ và với chỉ đạo quyết liệt của các cấp chính quyền tỉnh Nghệ An, giảm nghèo vùng miền Tây đã đạt được nhiều kết quả đáng ghi nhận. Nhưng do những nguyên nhân chủ quan và khách quan nên người nghèo vùng miền Tây còn cao. Một trong những nguyên nhân đó là do chính quyền tỉnh Nghệ An xác định chiến lược giảm nghèo, tức là

xác định mục tiêu và lựa chọn biện pháp thực hiện mục tiêu giảm nghèo còn chưa phù hợp với đặc thù vùng miền Tây. Bài viết này nhằm làm rõ thực trạng, từ đó đề xuất một số khuyến nghị hoàn thiện chiến lược giảm nghèo vùng miền Tây tỉnh nghệ An thời gian tới.

Từ khóa: chiến lược, nghèo, giảm nghèo, vùng miền Tây.

ĐÁNH GIÁ QUẢN LÝ DỰ ÁN ĐẦU TƯ CÔNG CỦA VIỆT NAM

TS. Nguyễn Văn Hậu

TS. Lê Thị Hồng

Trường Đại học Kinh tế Quốc dân

Tóm tắt

Mục đích của bài viết nhằm đánh giá quản lý dự án đầu tư công của Việt Nam, dựa trên cơ sở phương pháp luận của Ngân hàng thế giới, đặc biệt của Dabla – Norries và cộng sự (2012) đã xây dựng khung chuẩn đoán nhằm đánh giá quản lý đầu tư công. Đồng thời dựa trên các kết quả trong các văn bản pháp lý của các Bộ, Ban, Ngành về đầu tư công, các tác giả tiến hành đánh giá quản lý dự án đầu tư công của Việt Nam trong thời gian vừa qua chưa thực sự đạt được hiệu lực và hiệu quả, quản lý ĐTC của Việt Nam chưa thực sự khoa học, chưa phù hợp với những thông lệ quốc tế về quản lý dự án đầu tư công.

Từ khóa: Đầu tư công, quản lý dự án đầu tư công, Việt Nam

TĂNG CƯỜNG THU HÚT ĐẦU TƯ TRỰC TIẾP CỦA NHẬT BẢN VÀO VIỆT NAM

TS. Nguyễn Thị Ái Liên

Khoa Đầu tư, Trường Đại học Kinh tế Quốc dân

Tóm tắt

Nhật Bản là một trong những nhà đầu tư trực tiếp nước ngoài hàng đầu vào Việt Nam trong nhiều năm qua. Bài viết này sử dụng số liệu thu hút vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) đến hết năm 2018 của Tổng cục Thống kê để phân tích tình hình đầu tư trực tiếp nước ngoài của Nhật Bản vào Việt Nam theo số dự án, vốn đăng ký, theo ngành, lĩnh vực đầu tư, theo hình thức đầu tư và địa phương nhận FDI. Tổng số vốn FDI Nhật Bản là 57.372,1 triệu USD, xếp thứ 2 trong số các đối tác đầu tư vào Việt Nam, sau Hàn Quốc. Tuy nhiên, FDI của Nhật Bản vào Việt Nam vẫn còn một số tồn tại cần được quan tâm: FDI của Nhật Bản gắn với dòng chảy vốn hỗ trợ phát triển chính thức (ODA) song phương của Nhật Bản vào Việt Nam, dẫn tới làm giảm hiệu quả kinh tế xã hội của việc thu hút vốn FDI, ODA với Việt Nam; giá trị gia tăng của doanh nghiệp FDI còn thấp; FDI của Nhật Bản theo vùng còn chưa cân đối. Một số nguyên nhân của tồn tại cũng được chỉ ra gồm: Nguồn nhân lực có chất lượng khan hiếm và chi phí nhân lực xu hướng tăng; Hệ thống chính sách, luật pháp liên quan đến đầu tư còn chưa hoàn chỉnh, thiếu đồng bộ, thiếu thống nhất và không

rõ ràng; Cơ sở hạ tầng chưa phát triển tương thích với sự tăng vốn đầu tư; thủ tục hành chính vẫn còn rườm rà, phức tạp. Bài viết đưa ra một số kiến nghị để thu hút hiệu quả nguồn vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài của Nhật Bản vào Việt Nam như nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, tiếp tục cải thiện môi trường pháp luật, thay đổi chính sách ưu đãi đầu tư theo hướng hiệu quả, tiếp tục cải thiện cơ sở hạ tầng, cải cách thủ tục hành chính và thực hiện xúc tiến đầu tư hiệu quả, chủ động.

Từ khóa: đầu tư trực tiếp nước ngoài, Nhật Bản, Việt Nam, môi trường đầu tư

TÁC ĐỘNG CỦA KHOA HỌC ĐẾN SỰ PHÁT TRIỂN CỦA XÃ HỘI TRONG BỐI CẢNH CÁCH MẠNG CÔNG NGHIỆP 4.0

Lê Thị Vinh

Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội

Phan Thành Nhâm

Trường Đại học Kiến trúc Hà Nội

Tóm tắt

Sự phát triển mạnh mẽ của khoa học trong thời gian gần đây đã đưa nhân loại bước sang một kỷ nguyên mới - kỷ nguyên của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0. Cách mạng công nghiệp 4.0 đã làm thay đổi mọi phương diện của đời sống xã hội, làm cho khoa học và xã hội gắn kết với nhau chặt chẽ hơn. Khoa học quyết định các quá trình kỹ thuật, cơ cấu xã hội và chiếm một vị thế trọng yếu trong việc tạo dựng cuộc sống thịnh vượng. Tuy nhiên, khoa học cũng có những mặt trái, cho nên xã hội cần phải “chất vấn” lại khoa học về những hậu quả mà chính sự thành công của nó đã gây ra cho con người. Trong bài viết này, tiếp cận dưới góc độ triết học biện chứng, tác giả tập trung nghiên cứu sự tương tác đa chiều giữa khoa học và xã hội, phân tích vai trò của xã hội đối với khoa học, đặc biệt là sự tác động tích cực và tiêu cực của khoa học đến xã hội trong bối cảnh cách mạng công nghiệp 4.0.

Từ khóa: khoa học, xã hội, cách mạng công nghiệp 4.0.

THỰC HIỆN CÔNG BẰNG XÃ HỘI THEO TINH THẦN NGHỊ QUYẾT ĐẠI HỘI ĐẢNG TOÀN QUỐC LẦN THỨ XII

ThS. Vũ Thị Minh Tâm

Học viện Kỹ thuật Quân sự

Tóm tắt

Trong những năm qua, việc thực hiện công bằng xã hội ở Việt Nam đã đạt được những thành tựu to lớn góp phần quan trọng bảo đảm ổn định xã hội, nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho nhân dân; các cơ hội phát triển được mở rộng cho mọi thành phần kinh tế, mọi tầng lớp dân cư; hệ thống chính trị và khối đại đoàn kết toàn dân tộc được củng cố và tăng cường; chính trị - xã hội ổn định, quốc phòng và an ninh được giữ vững... Mặc dù vậy, do nhiều nguyên nhân

khách quan và chủ quan, những nỗ lực của Đảng, Nhà nước và nhân dân Việt Nam trong thực hiện công bằng xã hội vẫn chưa đem lại kết quả như kỳ vọng. Đại hội XII của Đảng đã đánh giá khách quan những hạn chế, khuyết điểm còn tồn tại để từ đó xác định những giải pháp cần thực hiện để thực hiện công bằng xã hội đạt hiệu quả cao hơn như: Nâng cao vai trò lãnh đạo của Đảng, hiệu lực quản lý của Nhà nước đối với thực hiện công bằng xã hội; Đổi mới và hoàn thiện các chính sách kinh tế, chính sách xã hội bảo đảm gắn tăng trưởng kinh tế với thực hiện tiến bộ, công bằng xã hội; Phát huy dân chủ, nâng cao hiệu quả phòng, chống, đẩy lùi tham nhũng, lãng phí, các tệ nạn xã hội nhằm thực hiện công bằng xã hội. Bài viết khái quát thực trạng và nêu lên những giải pháp cơ bản thực hiện công bằng xã hội theo tinh thần nghị quyết Đại hội lần thứ XII của Đảng.

Từ khóa: công bằng xã hội, tiến bộ xã hội...

TÁC ĐỘNG CỦA CÁCH MẠNG CÔNG NGHIỆP 4.0 ĐẾN MỘT SỐ VẤN ĐỀ XÃ HỘI Ở VIỆT NAM

ThS. Lê Thị Thanh Thúy

Trường Đại học Tài nguyên và Môi trường thành phố Hồ Chí Minh

Tóm tắt

Thế giới đang bắt đầu bước vào cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư (cách mạng công nghiệp 4.0) một cuộc cách mạng sản xuất mới gắn liền với những đột phá chưa từng có về công nghệ, liên quan đến kết nối Internet, điện toán đám mây, in 3D, thực tế ảo...Cuộc cách mạng sản xuất mới này được dự đoán sẽ tác động mạnh mẽ đến mọi quốc gia, chính phủ, doanh nghiệp và người dân khắp toàn cầu. Đối với Việt Nam, những tác động của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 mặc dù chỉ trong thời gian ngắn nhưng đã thể hiện khá rõ nét. Trong phạm vi bài tham luận, tác giả xin trình bày về những tác động tiêu cực của cuộc cách mạng đến một số vấn đề xã hội ở Việt Nam như: lao động việc làm, bất bình đẳng xã hội, giáo dục, từ đó đề xuất một số kiến nghị nhằm hạn chế tác động tiêu cực và phát huy tác động tích cực của cách mạng 4.0.

Từ khóa: cách mạng công nghiệp 4.0, lao động, việc làm, giáo dục – đào tạo

CÁCH MẠNG CÔNG NGHIỆP 4.0 VỚI SỰ PHÁT TRIỂN KINH TẾ-XÃ HỘI VIỆT NAM HIỆN NAY

TS. Đặng Minh Tiên

Đại học Thương Mại

Tóm tắt

Bài viết phân tích một số tác động của cuộc cách mạng 4.0 tới sự phát triển kinh tế- xã hội Việt Nam trong giai đoạn hiện nay, những thời cơ thuận lợi, những khó khăn thách thức đối với công cuộc phát triển đất nước trên các lĩnh vực. Theo Tác giả, nhân tố con người là yếu tố quyết định, Việt Nam cần phát

triển hơn nữa nguồn lực công nghệ thông tin – truyền thông để tận dụng cơ hội, vượt qua thách thức, phấn đấu sớm đưa nước ta cơ bản trở thành nước công nghiệp theo hướng hiện đại, hướng tới mục tiêu xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội

Từ khóa: Cách mạng công nghiệp 4.0, đổi mới, Việt Nam

BIỆN CHỨNG GIỮA THÔNG TIN VÀ TRI THỨC TRONG XÃ HỘI HIỆN ĐẠI

TS. Trần Hồng Lưu

Trường Đại học Kinh tế, Đại học Đà Nẵng

Tóm tắt

Ngày nay, nhân loại đã và đang tiếp cận nền kinh tế tri thức, trong đó thông tin và tri thức được coi là những yếu tố cốt lõi của nền kinh tế đó. Tương ứng với đó là các thuật ngữ xã hội thông tin, xã hội tri thức ngày càng nở rộ. Do sự gần gũi của các khái niệm này dẫn đến có sự nhầm lẫn giữa chúng khi sử dụng. Bài viết đã phân tích và luận chứng sự giống nhau và khác nhau giữa các khái niệm này; đồng thời chỉ ra giá trị của chúng cũng như cách nắm bắt thông tin và tri thức để sử dụng có hiệu quả nhất trong xã hội ta hiện nay. Người giảng viên đại học của tất cả các môn học cần phải quán triệt nhằm đem lại cho người học cả chất lẫn lượng; qua đó làm cho bài giảng mang sức thuyết phục và hấp dẫn hơn.

Từ khóa: Thông tin; tri thức; kinh tế tri thức; giảng viên; sinh động.

ĐÀO TẠO NHÂN LỰC QUẢN LÝ KINH TẾ TRONG NỀN KINH TẾ VIỆT NAM HƯỚNG TỚI CÔNG NGHIỆP 4.0

ThS. Nguyễn Thị Hằng

TS. Trương Thị Thanh Quý

Trường Đại học Y Hà Nội

Tóm tắt

Cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư với việc robot sẽ thay thế con người trong nhiều lĩnh vực, đang tác động mạnh mẽ tới nguồn nhân lực quản lý kinh tế. Cuộc cách mạng này cũng làm thay đổi yêu cầu và phương pháp đào tạo nguồn nhân lực nói chung và đào tạo nguồn nhân lực quản lý kinh tế nói riêng. Trong bài viết này, tác giả trình bày về cách mạng công nghiệp 4.0 là gì và tác động của nó tới việc đào tạo nguồn nhân lực quản lý kinh tế, từ đó đề xuất những giải pháp nhằm nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực quản lý kinh tế ở Việt Nam hiện nay.

Từ khóa: đào tạo, nguồn nhân lực, quản lý kinh tế, cách mạng 4.0

QUẢN LÝ THUẾ TRONG LĨNH VỰC THƯƠNG MẠI ĐIỆN TỬ Ở VIỆT NAM

ThS. Đoàn Cao Minh

NCS Trường Đại học Kinh tế Quốc dân

Tóm tắt

Bài viết trình bày sự phát triển thương mại điện tử ở Việt Nam và các kết quả quản lý thuế trong lĩnh vực thương mại điện tử của Cơ quan Thuế Việt Nam trong những năm qua; từ đó đề xuất các khuyến nghị góp phần đẩy mạnh quản lý thuế trong lĩnh vực thương mại điện tử của Cơ quan Thuế Việt Nam trong thời gian tới.

Từ khóa: *thương mại điện tử (TMĐT), quản lý thuế, Cơ quan Thuế Việt Nam*

PHÁT TRIỂN CÔNG NGHIỆP BỀN VỮNG Ở TỈNH QUẢNG NINH

ThS. Đặng Thanh Bình

Thị ủy Thị xã Quảng Yên, Quảng Ninh

Tóm tắt

Các ngành công nghiệp đang đóng vai trò chủ yếu cho phát triển kinh tế xã hội của cả nước và của các địa phương, nhưng đồng thời cũng là ngành gây ô nhiễm môi trường nặng nề nhất. Bởi vậy, phát triển các ngành công nghiệp đồng thời giữ gìn môi trường và giải quyết tốt các vấn đề xã hội, càng trở nên cấp thiết. Dựa trên quan điểm về công nghiệp, phát triển công nghiệp của V.I.Lênin và Chủ tịch Hồ Chí Minh; thông qua nghiên cứu tình hình phát triển công nghiệp của tỉnh Quảng Ninh từ năm 2010 đến năm 2018, bài viết làm rõ những thành tựu, hạn chế cùng nguyên nhân của hạn chế nhằm đề ra giải pháp phát triển công nghiệp bền vững của Tỉnh đến năm 2025 và đề xuất khuyến nghị đối với Chính phủ và các Bộ, ngành liên quan.

Từ khóa: *Phát triển bền vững; Phát triển công nghiệp; Phát triển công nghiệp bền vững tỉnh Quảng Ninh.*

THỂ CHẾ LAO ĐỘNG VIỆT NAM TỪ GÓC NHÌN HIỆP ĐỊNH THƯƠNG MẠI THẾ HỆ MỚI

ThS. Lương Minh Hạnh

Trường Đại học Bách khoa Hà Nội

Tóm tắt

Quan hệ lao động Việt Nam là quan hệ ba bên: Nhà nước, người sử dụng lao động/người đại diện hợp pháp của người sử dụng lao động và người lao động/người hoặc tổ chức đại diện hợp pháp của người lao động. Tổ chức đại diện hợp pháp của người lao động ở Việt Nam là Công đoàn Việt Nam – một thành tố của hệ thống chính trị Việt Nam.

Các hiệp định thương mại thế hệ mới (Hiệp định đối tác toàn diện, tiến bộ xuyên Thái Bình Dương), Hiệp định Thương mại tự do Việt Nam – Europe, v.v.) đặt ra yêu cầu về sự tồn tại của tổ chức đại diện của người lao động ngoài Công

đoàn Việt Nam.

Nếu đáp ứng yêu cầu này, Việt Nam đứng trước thách thức về thể chế lao động: Quan hệ, vai trò giữa 2 tổ chức công đoàn: Công đoàn Việt Nam và tổ chức đại diện của người lao động ngoài Công đoàn Việt Nam.

Bài viết tập trung làm rõ yêu cầu của các hiệp định thương mại thế hệ mới về quyền của người lao động, thách thức của thể chế lao động Việt Nam khi tham gia các hiệp định thương mại thế hệ mới và khuyến nghị nhằm tận dụng cơ hội phát triển mà các hiệp định thương mại thế hệ mới mang lại, góp phần ổn định xã hội, ổn định sản xuất và kinh doanh của doanh nghiệp.

Từ khoá: *Thể chế, thể chế lao động, công đoàn, tổ chức đại diện của người lao động, hiệp định thương mại thế hệ mới*

KỶ YẾU HỘI THẢO KHOA HỌC QUỐC GIA

**NGHIÊN CỨU VÀ GIẢNG DẠY CÁC MÔN
LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ TRONG BỐI CẢNH HIỆN
NAY**

NHÀ XUẤT BẢN LAO ĐỘNG XÃ HỘI

**Địa chỉ: Số 36, ngõ Hòa Bình 4, phố Minh Khai - Quận Hai Bà Trưng –
thành phố Hà Nội.**

Điện thoại: (024)36246917-36246920; Fax: (024)36246915

Chịu trách nhiệm xuất bản về nội dung:
Quyền Tổng giám đốc- Quyền Tổng biên tập
Phùng Huy Cường

Biên tập và sửa bản in:
Nguyễn Thị Phương
Chế bản và Thiết kế bìa:
Nguyễn Lâm

In 100 cuốn, khổ 20,5x29,5 cm tại Công ty TNHH In, Photocopy Anh Tú
Địa chỉ: Số 197, phố Trần Đại Nghĩa, Phường Đồng Tâm, Quận Hai Bà Trưng,
Thành phố Hà Nội

Xác nhận đăng ký xuất bản số 3955-2019/CXBIPH/03-184/LĐXH
Quyết định xuất bản số 522/QĐ-NXBLĐXH -ngày 10 tháng 10 năm 2019
ISBN 978-604-65-4450-0

In xong và nộp lưu chiểu quý IV năm 2019
